

Anti-Emperyalist ve Anti-Oligarşik Mücadelede

KURTULUŞ CEPHESİ

Zafer Bizim Olacaktır!

<http://www.kurtuluscephesi.com>

YIL: 19 SAYI: 107 Ocak-Şubat 2009

Tarihi Karışmış Yazı
“Sol”da ve Sol’da Dayanılmaz ve Bulunmaz
Seçim Taktikleri

Tarihi
Karışmamış Yazı

Ekonomik Krizi
Neden Hissetmiyoruz?

Otomotivde
Aşırı-Üretim Bunalımı

Herkes Ulusalçı!
Bu Ülkede Hiç Milliyetçi-Faşist
Kalmadı mı?

Gittiği Yere Kadar Gitsin’cilere
Standart Karşı-Ayaklanma Stratejisi

Ulaş Bardakçı
İlker Akman, Hasan Basri Temizalp, Yusuf Ziya Güneş
Yüksel Eriş
Nedim Atılğan
Mustafa Atmaca

“Marksist Bilimler” Akademisi
Olmayana Ergi Metodu mu?
Yoksa Evrimcilerin Yeni Girişimi mi?

28 Mart 2004 yerel seçimleri öncesinde “sol”da ve sol’da tartışılan “seçim taktikleri” ve “seçim ittifakları” üzerine yapılmış bir değerlendirme.

3

TARİHİ
KARIŞMIŞ
YAZI

29 Mart 2009 yerel seçimleri öncesinde yine “sol”da ve sol’da “seçim ittifakları” üzerine yapılan tartışmalar.

12

TARİHİ
KARIŞMAMIŞ
YAZI

Haziran 2007’de başlayan ve Ekim 2008’de emperyalist ekonomilerin “resesyon” a girmesiyle gelişen krizin günlük yaşamda fazlaca hissedilmesi üzerine bir değerlendirme.

15

EKONOMİK
KRİZİ
NEDEN
HİSSETMİYORUZ?

“Finans krizi” nin kökenindeki “reel sektör” ün aşırı-üretimine ilişkin bir örnek.

19

OTOMOTİVDE
AŞIRI-ÜRETİM BUNALIMI

Son yapılan Ergenekon “11. dalgası” ve faşist-milliyetçilerin “ulusalçı” olarak adlandırılması üzerine bir değerlendirme.

21

HERKES ULUSALCI!
BU ÜLKEDE HİÇ MİLLİYETÇİ-FAŞİST
KALMADI MI?

Ergenekon operasyonlarının kontra-gerillaya karşı bir operasyon olmasını isteyen ve uman liberal-solcular için Amerikan emperyalizminin standart kontra-gerilla stratejisi.

27

GİTTİĞİ YERE KADAR GİTSİN’CİLERE
STANDART
KARŞI-AYAKLANMA
STRATEJİSİ

Ve yanındakinin kanlı başı omzuna
değince,
ona sıra gelince
sayısını saydı...
Söz istemez
Yaşlı göz istemez
Çelenk melenk lazım değil
Susun
Sıra Neferi Uyusun...

32

ULAŞ BARDAKÇI
İLKER AKMAN
HASAN BASRİ TEMİZALP
YUSUF ZİYA GÜNEŞ
YÜKSEL ERİŞ
NEDİM ATILGAN
MUSTAFA ATMACA

Kurulduğu ilan edilen
“Marksist Bilimler Akademisi” nin
evrimci mantığı üzerine bir değerlendirme.

35

“MARKSİST BİLİMLER” AKADEMİSİ
OLMAYANA ERGİ METODU MU,
YOKSA EVRİMCİLERİN
YENİ GİRİŞİMİ Mİ?

KURTULUŞ CEPHESİ
SORUMLU (Vi.S.d.P) : Sezai Görür
Yazışma Adresi:
Postfach 1414
55504 Bad Kreuznach / Deutschland

<http://www.kurtuluscephesi.com>
<http://www.kurtuluscephesi.org>
<http://www.kurtuluscephesi.net>
<http://www.kurtuluscephesi.de>
E-Posta Adresi:
kurcephe@kurtuluscephesi.org

Tarihi Karışmış Yazı “Sol”da ve Sol’da Dayanılmaz ve Bulunmaz Seçim Taktikleri

Aşağıdaki yazıda sıkça geçen “sol” (tırnak içinde sol) ile mevcut düzen içinde yer alan, tüm varoluşlarını mevcut düzenin varlığına, varoluşuna dayandırmış olan, kimi zaman “sosyal-demokrat”, kimi zaman “demokratik sol”, kimi zaman “demokratik sosyalist” etiketleriyle ortalıkta dolaşan, adı CHP, DSP, SHP, YTP olan açık düzen partileri ile kimilerinin “reformist sol” ya da “liberal sol” olarak tanımladığı ÖDP, EMEP, SDP, İP, SİP (T“K”P) adlarıyla anılan eski revizyonist, oportünist solcuların oluşturduğu düzen partilerini kastediyoruz.

Sol (tırnaksız sol) ise, değişik adlar taşıyan legal (yasal) dergiler etrafında toplanmış, yer yer “illegal” görüşlere sahip olan, kendi kendilerine “platformlar” oluşturulan, “kültür merkezleri”yle “sosyalist kültür” tohumları ektiklerini düşünen, sıkça silahlı devrimci mücadele yanlısı ya da destekçisi çizgi izleyen, bir dönemlerin gerilla savaşçısı olan ve bugün gelişen dünya olaylarını kavrayamayarak tümüyle legalizme (yasalcılığa) kaymış sol örgütlenmeleri ve yapıları kastediyoruz.

Yazımızda yer yer ortaya çıkacak olan anlamsızlıklar, saçmalıklar, ipe-sapa gelmez görüşler ve gülünçlükler bize ait olmayıp, tümüyle “sol”dan sol’a tüm kesimlere yayılmış olan bilisizliğin, pragmatizmin ve fırsatçılığın ürünleridir. Tüm “sol” ve sol taktikler ve politikaların “son kullanım süresi” dergimizin yayınlandığı tarihe kadardır. Bu tarihten sonra meydana gelecek değişikliklerden dolayı sorumlu değiliz.

28 Mart 2004 tarihinde yapılacak olan yerel seçimler öncesinde “sol”daki ve soldaki seçim hazırlıkları “aylar öncesinden” başladı. Gazetelere bakıldığında hazırlıkların yaz aylarında başladığı görülmektedir.

19 Aralık 2003 tarihli *Radikal* gazetesinde “*Solcular Yerelde Birleşti*” başlıklı haberde şöyle deniliyordu:

“Genel seçimlerde ittifak kuramayan sol partiler, ‘yerel seçim platformlarında’ buluştu. EMEP, DEHAP, YTP, ÖDP, SHP ve SDP’nin ilçe örgütleri 2004 yerel seçimleri için güç birliği yapıyor

Bağımsız aydınlar ve ilçe sakinlerinin başını çektiği ‘Bahçelievler Yurttaş İnisiyatifi’ 2003’ün Kasım ayında kuruldu. Aynı ay içerisinde 250 kişinin katıldığı bir toplantıyla kuruluşunu ilan eden platform, ilk kaybını CHP’ nin desteğini çekmesiyle yaşadı. DEHAP, YTP, ÖDP, SHP, EMEP ve Özgür Toplum Partisi’nin (ÖTP) katı-

lımıyla yoluna devam eden platforma Halkevleri, Tohum Kültür Merkezi, Haklar ve Özgürlükler Platformu, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, Haber-İş Sendikası, PTT’li taşeron işçiler ve kimi yöresel derneklerin de aralarında bulunduğu 37 parti ilçe ve demokratik kitle örgütü destek veriyor. İlçedeki 11 muhtarlık için de çalışma yapacak olan platform, 400’ü aşkın ilçe sakininin katıldığı son toplantısında, ‘Birlik, Demokrasi ve Yerel Yönetime Bakış’ adlı bir program metni hazırladı.

Bağcılar’da, 2003’ün Ağustos ayında kurulan ‘Demokrasi Cephesi’nin başını DEHAP, YTP, ÖDP, EMEP ve SHP çekiyor. ‘Kendi adaylarının desteklenmesi’ koşulunu ileri süren CHP ise platformdan ayrılırken, Kristal-İş Sendikası, Bağcılar Cemevi, Atatürkçü Düşünce Derneği, Bağcılar Kültür Merkezi, Radyo Barış ve Cem Radyo

ile Yaşam ve Manşet gazeteleri destek verdi.

'Maltepe Demokratik Yerel Seçim Platformu', bir yıl önce yayın hayatına başlayan Katılımcı Maltepe Gazetesi'nin 2003'ün Eylül ayında yaptığı çağrı üzerine kuruldu. CHP ve İP'in ilk toplantıdan sonra çekildiği platformda HADEP, YTP, ÖDP, EMEP, SHP, SDP, Haklar ve Özgürlükler Partisi (HAKPAR) ile Bağımsız Cumhuriyet Partisi'nin (BCP) yanı sıra Tüm-Bel-Sen 3 No'lu Şube, Genel-İş 3 No'lu Şube, Eğitim-Sen 5 No'lu Şube, Birleşik Metal-İş Sendikası ve Eczacılar Odası Şubesi yer alıyor."

Böylece *Radikal* gazetesinin haberiyle "start" alan "sol ittifak", neredeyse yerden mantar çıkar gibi her yerde kurulmaya başlandı. Genel söylemle "sol ittifak yerelde yayılmaya" başladı. İttifak açıklamalarını "güç birliği" açıklamaları takip etti. "Güç birliği" açıklamalarını da "çatıda birlik" açıklamaları takip etti...

Adı ister "sol ittifak", ister "güç birliği" olsun, tüm ittifak ve birlik girişimlerinin odak noktasında yer alan parti şüphesiz DEHAP olmuştur. 3 Kasım 2002 seçimlerinde oyların %6,23'ünü (1.955.992) alan bir partinin böylesine "sol ittifak"ta odak noktası olmasında şaşırtıcı bir şey yoktur. Buna YTP'nin %1,15 oyu ile ÖD Partisi'nin %0,34 oyu eklendiğinde, "sol ittifak"ın oy oranı %7,72'ye çıkarak büyük bir "güç" oluşturmaktadır. Bir de buna "sol ittifak"ın yaratacağı söylenen "sinerji" eklendiğinde, 28 Mart yerel seçimlerinde "sol"un büyük bir "zafer" kazanması işten bile değildir!

Oysa "sol ittifak"ın, "yerelde birleşen sol" söylemine, yaratacağı iddia edilen "sinerji" sine rağmen, DEHAP-SHP'nin 3 Kasım 2002 genel seçimleri öncesinde kalan "ittifak" çalışmalarıyla işe başlanmıştır.

İlk adımlar ve çalımlar, SHP'nin "sayın genel başkanı" Murat Karayalçın'dan gelmiş ve "tüm solun birliği" söylemiyle YTP-CHP-DSP-DEHAP dörtgeninde "sol ittifak" çalışmasını başlatmıştır.

Murat Karayalçın'ın "sol ittifak" çalışmasının amacı "sol"un tek çatı altında seçimlere girmesi olsa da, kendi dışlarında kalan "sol"a (yani EMEP, ÖDP, SDP) ve sol'a da "açıktır"!

Böylesi bir "vizyon"la yola çıkan Murat

Karayalçın, DEHAP'ın "çantada keklik" ittifakıyla CHP'nin ve DSP'nin kapısını çalmıştır. Bir yandan CHP ve DSP'nin kapısını çalırken, diğer yandan kendisinin Ankara büyük şehir belediye başkanlığına, yardımcısı Fikri Sağlar'ın Mersin büyük şehir belediye başkanlığına ve YTP'li Ercan Karakaş'ın İstanbul büyük şehir belediye başkanlığına talip olduğuna ilişkin "bilgi notları" basına "sızdırılmış"tır.

1993-1995 yıllarında DYP-SHP koalisyon hükümetinde Tansu Çiller'in başbakan yardımcısı ve dışişleri bakanı sıfatını taşıyan "sayın" Murat Karayalçın tüm siyaset tecrübesini konuşurarak, CHP ve DSP'yi "köşeye sıkıştırmış"tır.

Murat Karayalçın bu taktiği ile, 3 Kasım seçimlerinde Ankara'da 363.483 oy alan AKP'nin karşısında CHP'nin 354.072 oyu yanında DSP'nin 13.736, DEHAP'ın 29.597 ve YTP'nin 14.058 oyunu ekleyerek 411.463 oyla seçilmeyi garantileyeceğini hesaplamaktadır. (1999 yerel seçimlerinde FP adayı Melih Gökçek 541.515 oy alarak belediye başkanı seçilirken, CHP'nin oyu 512.084 olmuştur.)

Bu sayılar ve hesaplar fazlaca da önemli değildir. "Sol"un seçim taktiğinde önemli olan **CHP'yi köşeye sıkıştırmaktır**. 3 Kasım seçim sonuçlarıyla ifade edersek, Murat Karayalçın, DEHAP'ın 29.597 oyu ile CHP'nin 354.072 oyunu rehin almaya kalkmıştır. "Medya"nın "sol ittifak", "sol yerelde birleşiyor" türünden haberleriyle yürütülen bu taktik, azınlığın çoğunluğa boyuneğdirme çabasından başka birşey değildir.

Bu dahiyane taktikle işe başlayan Murat Karayalçın, *Hürriyet* gazetesinde, "ODTÜ'de bozkurt rozeti taşırdım"la başlayan, "solun birleşmesi için emekliliğimi yaktım"la süren röportajıyla yoluna devam etmiştir.

Şüphesiz Murat Karayalçın, politikayla ilgilenen, kendisini solcu ya da "sol"cu olarak tanımlayan herkesin çok yakından tanıdığını düşündüğü bir kişidir. Bilinen sözcüklerle ifade edersek, Murat Karayalçın, bir dönemlerin Ankara belediye başkanı olarak Batıkent projesine "imzasını" atmış, uluslararası kent ödülleri adayı olmuş bir kişidir. "Sol" ve sol sözcüklerle ifade edersek, Ankara belediye başkanlığı zamanında Batıkent projesi ile yakınında yer alan bazı kişileri müteahhitlik yoluyla zengin etmiştir.

Yine bilinen sözcüklerle 12 Eylül 1993-27

Mart 1995 tarihlerinde Tansu Çiller hükümetinde başbakan yardımcısı ve dışişleri bakanı olarak görev yapmıştır. “Sol” ve sol sözcüklerle ifade edersek, Tansu Çiller dönemindeki faili meçhullerin, köy boşaltmaların ve köy yakmaların en yoğun olduğu dönemde başbakan yardımcılığı görevini icra etmiştir. 6 Mart 1995 tarihinde, tek taraflı olarak AB ile “Gümrük Birliği” anlaşması imzalanırken Tansu Çiller’in yanında dışişleri bakanı olarak yer almıştır.

Murat Karayalçın’ın “ekibi”, T. Özal’ın “Toplu Konut Fonu” aracılığıyla, mühendislik ve tencere-tava pazarlamacılığında müteahhitliğe sığırama yapmış olanlardan oluşmuştur. 1989-1993 döneminde Murat Karayalçın’ın Ankara büyük şehir belediye başkanlığı dönemindeki Batıkent ihaleleriyle palazlanan bu “ekip”, “çağdaşlaşma”, “yönetimin gençleştirilmesi” sloganları ile SHP yönetimini ele geçirmişler ve Murat Karayalçın’ı SHP genel başkanlığına taşımışlardır. Ancak 1994 Şubat krizi bu kesimlerin “büyümesini” engellemiş ve eski konularına geri dönmelerine yol açmıştır. Bunun sonucu olarak CHP saflarına geri dönen Murat Karayalçın 1995 genel seçimlerinde CHP Samsun milletvekili olarak TBMM’den içeri girmiştir.

1999 genel ve yerel seçimlerinde CHP’nin beklenen “performansı” gösterememesi ve meclis dışında kalması bu “genç”, “çağdaş” müteahhitler ekibini yeni arayışlara itmiştir. Özellikle 2001 Şubat kriziyle birlikte büyük kayıplara uğrayan bu “çağdaş solcu” müteahhitler ekibi CHP’de gelecek görmedikleri için ayrılmışlar ve 2002 yılında SHP* adıyla yeni bir parti kurmuşlardır. Kurucu üyeleri, devlet ve belediye ihaleleriyle zenginleşmiş müteahhitleri ve ilişkilerini temsil eder.

Örneğin SHP’nin kurucularından ve genel başkan yardımcılarında **A. İlhan Göğüş**, merkezi İstanbul’da bulunan Bimeya Mesken Yapı A.Ş.’nin Yönetim Kurulu Başkan Vekili, Topkapı Rotary Kulübü Eski Başkanı, Beşiktaş Kulübü Kongre üyesidir, Angora Evleri müteahhitlerinden olup birçok mühendislik ve mimarlık limited şirketleriyle birlikte çalışmaktadır. **Ali Ekber Çiftçi**, Yeni İş Motor, Çiftçiler Motor, Irmak Endüstri, OSİAD şirketlerinin ortak ve yöneticisi, OSTİM Sanayici ve İşadamları Derneği üyesidir. Yine kurucu üye **Mehmet Gülceğün**,

uluslararası nakliyecilik ve ihracatla ilgili şirketlere sahiptir. **Berat Sancar Yücel**, Murat Karayalçın döneminde Ankara Belediyesi’nde avukatlık, müşavir avukatlık yapmış, Batıkent Konut Yapı Kooperatifleri Birliği’nde hukuk danışmanlığı, Büyükşehir Belediye Başkanlığında ve Belko’da hukuk danışmanlığı, Ankara Şoförler Federasyonunda hukuk müşavirliği görevlerinde bulunmuş ve bugün İNESCO İnşaat. San. Müş. Hiz. Ltd. Şti’de hukuk müşaviri olarak çalışmaktadır. **Atilla Kotil**, ATKO Uluslararası Taşımacılık-Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. Yönetim Kurulu Başkanı’dır. Yine kurucu üyelerden **Levent Çalışkan** ise, Kaçakçılık İstihbarat Daire Başkanlığı’nda görev yapmış, sırasıyla, Tunceli Personel Şube Müdür Vekilliği, Erzurum’da Kaçakçılık Şube Müdürlüğü, Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü Bürolar Amirliği, Ankara’da Çankaya İlçe Emniyet Müdürlüğü Yıldızevler Karakol Amirliği, Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü Birlik Amirliği ve Şube Müdür Yardımcılığı, Narkotik Şube Müdür Yardımcılığı, Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü, Önleyici Hizmetler Şube Müdürlüğü görevlerinde bulunmuş, **USA Adalet Bakanlığı DEA Teşkilatında** Narkotik Temel Eğitim Kursu gibi çeşitli eğitim kurslarına katılmış, “Narkotik Hizmetleri nedeniyle sayısız maaş ve ikramiye ile ödüllendirilmiş”, “Narkotik ve Çevik Hizmetleri nedeniyle 4 adet takdirname almış”, emekli terör uzmanı olarak bugün “güvenlik malzemeleri ve sağlık sektöründe faaliyet gösteren Gitem Güvenlik İnş. Tur. Sağlık Hzm. İth. İhr. San Ltd. Şirketi hissedarı ve yöneticisi”dir. Gaz maskelerinden ev alarm sistemlerine, belediye turnikelerinden enjektörlere kadar değişik malları pazarlamaktadır.

İşte 12 Eylül sonrasında “sol”dan sağa sıçrayan küçük-burjuvaların bir partisi olarak SHP kendi sınıfsal konumuna uygun seçim taktikleri üretmiştir. SHP’nin “sol ittifak” vs. adıyla pazarladığı taktik, tümüyle müteahhitlik “sanatı”yla ilgilidir. Bugünkü amaçları 2001 Şubat kriziyle ortaya çıkan “sektörel kayıpları”nı yerel seçimlerde kazanılacak belediyeler aracılığıyla gidermek ve yeni ihalelerle büyümektir. Kendilerine bağlı olarak çalışan, özellikle Ankara merkezli değişik mühendislik ve mimarlık büroları da bu sayede “ekmek” yiyebileceklerinden “siyaseten” SHP’yi desteklemektedirler.

Özellikle Ankara'da mukim müteahhitler, mühendis ve mimarlar ile küçük bir bürokrat kitlesinden ibaret olan SHP'nin "sol ittifak" söyleminin en büyük destekçisi ve ortağı ise DEHAP'tır. Ancak ikinci bir parti de DEHAP kadar SHP'nin kayıtsız-şartsız ortağı durumundadır. Bu partinin adı, Özgür Toplum Partisi (ÖTP) ya da kendi ifadeleriyle "Özgür Parti"dir.

27 Ocak tarihli *Evensel* gazetesinin haberine göre, DEHAP ve ÖTP "bütün Türkiye'de SHP çatısı altında seçimlere katılacaklarını açıklamışlar"dır. Böylece Murat Karayalçın'ın SHP'sinin oluşturduğu "çatı" altında DEHAP ve ÖTP birinci elden yer alarak "sol ittifak"ın çivisini çakmışlardır.

Yine *Evensel* gazetesinin haberine göre, "50'ye yakın il ve ilçede kurulan güçbirliği platformları birlik iradelerini kamuoyuna ilan ettiler. Bu platformların hemen hepsinde EMEP, DEHAP, ÖDP, SDP, Özgür Parti ve SHP yer al"mıştır.

Böylece "çatıcılar" ile "şemsiyeciler" yerel seçimler öncesinde "sol ittifak"ı ya da "solda ittifak"ı geniş ölçüde oluşturarak, "sol"un "tek ve gerçek adresi" olduklarını ilan etmişlerdir. İster SHP "çatısı" altında seçimlere girenler olsun, ister "şemsiyeciler" olsun, ortak özellikleri "sol"culuk ve "yerelde iktidar olmak"tır.

Bu partilerden ÖTP ya da kendi kısaltmalarıyla ÖP, eski HADEP başkanlarından Ahmet Turan Demir'in genel başkan olduğu "yedek parti"dir. HADEP'in kapatılması durumunda devreye girecek olan ÖP partisi, bu yönüyle HADEP'in aynadaki görüntüsünden başka birşey değildir. Dolayısıyla SHP "çatısı" altında seçimlere gireceğini ilan etmesi hiçbir anlama ve değere sahip değildir. Ama yine de "solda ittifak" söylemlerinde sayısal bir fazlalık sağlayarak belli bir işlev sahibi kılınmıştır. Yine de adı "parti"dir ve HADEP kapatıldığı koşullarda yerine geçecek parti olarak sıkça adını duyurmaya adaydır. Dolayısıyla "parti" de olsa, parti gibi değerlendirilmek zorundadır.

ÖP, son KADEK'in fesh edilerek KONGRE-GEL'in kurulmasıyla ideolojik sıçrama yapan PKK'nın "yeni açılımlarına", yani "demokratik-ekolojik toplum" "açılımına" uygun olarak kendi programını ilan etmiştir. ÖP genel başkanı "kimlere hitap edeceksiniz?" sorusunu şöyle yanıtlamaktadır:

"Çağın temel çelişkilerinden biri-

si olarak cins çelişkisini görüyoruz. Bu çelişki günümüzde insanlığın gerçek anlamda özgürleşmesi önünde temel engel konumundadır. Partimiz insanın gerçek anlamda özgürleşmesini bu çelişkinin aşılmasında görmekte böylece kadını 21.yüzyılın temel özgürlük gücü olarak kabul etmekte ve kadın eksenli parti olmayı hedeflemektedir. Dolayısıyla hitap edeceğimiz temel güçlerin başında kadınlar gelecektir."

Böylece "çağın temel çelişkilerinden biri olarak cins çelişkisini" esas alan bir "sol" parti olan ÖP, "sol ittifak"ın ayrılmaz bir parçası olmaktadır.

Çok bilindik olduklarından DEHAP ile ÖD Partisi'ni bir yana bırakırsak, "sol ittifak"ın "önemli" partilerinden birisi de SDP olmaktadır.

SDP, Akın Birdal'ın genel başkanı olduğu Sosyalist Demokrasi Partisi'dir. I. Olağan Konferansı'nda "Kürt hareketiyle stratejik ittifak" kararı alan SDP, Mihri Belli'den Filiz Koçali'ye Ragıp Zarakolu'dan M. Kaçaroğlu'na kadar bir zamanların ÖD Partisi'nin "gökkuşağı"ını oluşturanların "yeni" partisi olmuştur. 9 Kasım 2003'de yapılan I. Kongre'sinden izlenimler aktaran *Özgür Politika* şöyle yazmaktadır:

"SDP'li gençler Kürtçe müzik eşliğinde bir süre halay çekti. Enternasyonal ve Che Guevera'ya atfedilen müzik parçalarının sık sık çalındığı kongrede, 'Devrim ve sosyalizm için Blokla iktidara, partiyle sosyalizme' ifadeleri de, kongrenin sloganı olarak büyük bir pankartta yer aldı."

Kendisini "sosyalist" parti olarak tanımlayan SDP'nin programında şunlar yazılıdır:

"Sosyalizme giden yol

Partimizin amacı, insanın insan tarafından sömürülmesine ve ezilmesine, cinsler ve uluslar arasındaki eşitsizliğe, doğal çevrenin yağmalanmasına son verecek, insanın ve insanlığın ortak kültürünün gelişiminin önündeki tüm engelleri ortadan kaldıracak olan, bayrağında 'herşey insan için' ve 'herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacı kadar' şiarlarının dalgalandığı sosyalizmdir.

Sosyalizme, bir dizi mücadele ev-

resinden geçilerek, bütünsel ve kesintisiz bir devrimci süreç sonucunda; kapitalist toplumun devrimci tarzda aşılmasıyla, işçilerin ve emekçilerin öz iktidarı olarak sosyalist demokrasinin ilan edilmesiyle ve son çözümlenmede bölgesel ve enternasyonal çapta ulaşılabilir.

Tekellerin Türkiyesinden emekçilerin Türkiyesine giden yol, Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle Kürt yoksullarının ittifakı, onların siyasal temsilcilerinin, erkek egemen sisteme karşı mücadele eden kadın hareketinin ve diğer özgürlük hareketlerinin, doğal çevrenin tahrip edilmesine karşı mücadele eden ekolojist hareketin, gençlik hareketlerinin, anti-militaristlerin, anti-kapitalistlerin, anti-emperyalistlerin, anti-faşistlerin işbirliği, ortak mücadelesi ve iktidarı ele almalarıyla açılabilir.”

Görüldüğü gibi, bir yandan sosyalizme “bütünsel ve kesintisiz bir devrimci süreç sonucunda” ulaşmaktan söz eden SDP, diğer yandan bu yolun “Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle Kürt yoksullarının ittifakı”ndan, “onların siyasal temsilcilerinin” ortak mücadelesinden ve iktidarı ele almalarından söz etmektedir. Şüphesiz bu ittifak yeterli görülmediğinden, (kim oldukları kendilerinden menkul) feministlerden anti-militaristlere, anti-kapitalistlerden anti-emperyalistlere, anti-faşistlerden ekolojistlere kadar her kesim (“gökkuşağı ittifakı”) SDP’de kendisine yer bulacağı söylenmektedir.

Böylece SDP, “Kürt yoksulları”nın “siyasal temsilcisi” olarak DEHAP’i gördüğünden (elbette yasal platformlarda) “Kürt hareketi ile stratejik ittifak” kararı alabilmektedir. Diğer yandan “ekolojist” oldukları için, A. Öcalan’ın “demokratik-ekolojist toplum projesi”yle de müttefiklerdir. “Çağın temel çelişkisi” olarak “cins çelişkisi”ni gören ÖP’le de müttefik olabilmeleri için de hiçbir engel bulunmamaktadır.

3 Kasım öncesinde DEHAP’a “çatı partisi” önerisi getiren ve çatının kendileri olmasının “en iyisi olacağını” söyleyen SDP, bu kez DEHAP’ın SHP “çatısı” altında yerel seçimlere girme kararı alması karşısında “ciddi soru işaretleri” taşımaya başlamıştır (SDP sözcüsü M. Kahya’nın açıklaması).

Oysa her şey ne de güzel gitmekteydi.

Marksizm-Leninizmin komünist toplumu tanımlayan “herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göre” şiarının yanına A. Öcalan’ın “demokratik-ekolojik toplum projesi”nden alınan “herşey insan için” “şiarı” ne de güzel uydurulmuştu. Cinsler ve uluslar arasındaki eşitsizliğe, doğal çevrenin yağmalanmasına birinci planda yer vererek ne de çok “demokratik-ekolojik toplum projesi”ne angaje olmuştu oysa ki. Ama DEHAP yerel seçimlere SHP “çatısı” altında girme kararı alarak tüm bu “gökkuşağı” güzelliğini bir anda “ciddi soru işaretleri”ne dönüştürmekte bir an bile tereddüt etmemişti. Ama ne gam! Demirel’in sözüyle, “demokrasilerde çare tükenmez”!

DEHAP’ın “sosyalist” SDP’nin “çatısı”na tercih ettiği SHP ise kendisini şöyle tanımlamaktadır:

“SHP kendisini, Türkiye’yi emperyalist işgalden, halkı hilafet ve saltanatın egemenliğinden kurtaran; çağdaş, onurlu ve tek coğrafyada birçok dilden, dinden, etnik kökenden, mezhepten insanı bir devlet yapısı içinde birleştirmeyi başaran tarihsel ve siyasal mirasın sahibi ve sürdürücüsü olarak görür. Toplumumuzu çağdaş uygarlıkların üzerine çıkarmayı hedefleyen Cumhuriyet Devrimleri ve kazanımlarını korumayı, sürdürmeyi ve geliştirmeyi öncelikli ve vazgeçilmez görevleri olarak kabul eder.

SHP’nin tarihsel kökeni Mustafa Kemal’in önderliğinde verilen Kurtuluş Savaşı ile Cumhuriyet ilke ve devrimlerinin aydınlığına dayanır. Siyasal kökümüzü, ‘sol’un (tırnak kendilerine aittir-KC.) evrensel ve ulusal değerlerinde ve bu toprakların yetiştirdiği en büyük devrimci olan Mustafa Kemal’de görmekteyiz.”

Böylece programatik olarak üniter devlet yapısını savunan, Mustafa Kemal’i “bu toprakların yetiştirdiği en büyük devrimci” olarak kutsayan SHP, DEHAP’ın “çatısı” olmuştur.

“Çatı” partisi SHP’ye göre, “sol ittifak” “herşeyin üstünde”dir. Her ne kadar Murat Karayalçın sayısal olarak “sol ittifak”ın “çatı partisi”nin CHP olması gerektiğini ilk günlerde söylemişse de, ne yazık ki (!) “sekte ve hizipçi”liği ile ünlü Deniz Baykal bunu kabul etmemiştir.

Ve yeniden başladığımız yere, yani “sol”-un dayanılmaz ve bulunmaz seçim taktiklerine geri dönmüş bulunmaktayız.

Artık sahnede SHP “çatısı” altında “sol ittifak” vardır. Ama EMEP gibi kendisini daha “sol” ve “gerçek sol” kabul edenler bu “çatı”yı “içlerine sindirmekte” zorlanmaktadırlar. Hele hele SHP’nin İsmail Cem’li “rüya timi”nin Amerikan ve Doğan Holding destekli YTP’siyle yaptığı ittifak görüşmeleri işi daha da zorlaştırmaktadır.

15 Ocak 2004 tarihinde EMEP Genel Yönetim Kurulu açıklamasında bu zorluk şöyle tanımlanmıştır:

“Partimiz, partiler arasında sürdürülen güçbirliği ve ittifak çalışmalarını, bu anlayışa uygun sürdürmektedir. Bu nedenle, **çatı partisi** tartışmalarını **doğru bulmuyoruz**. Çatı partisi anlayışı, yerel düzeyde halkın birleşmesini zorlaştıran ve yerine partilerin birleşmesini ikame eden bir anlayıştır. Sosyal demokrasi anlayışı, unvanı ve çatısı altında, sosyal demokrat bir programla yerel seçimlere katılmanın, halkın örgütlenmesini, aydınlanmasını, kardeşleşmesini ve halkın iktidarının önünü açmasını sağlayacak, halk güçlerini bu yolda ilerletecek hiç bir özelliği ve dayanağı bulunmamaktadır.” (abç)

Ama “demokrasilerde çare tükenmez”! Dolayısıyla EMEP de “demokrasi” içinde çare bulmuştur. *Evrensel* gazetesinde 27 Ocak tarihinde yayınlanan bir yazıda şöyle denilmektedir: “EMEP ve ÖDP üyesi belediye başkanı adaylarının olduğu bütün il ve ilçelerde güçbirliği yapan partiler seçimlere partilerinin ismiyle girecek. Elbette EMEP ve ÖDP’den girilen yerlerde belediye meclisi ve il genel meclisine güçbirliği yapmış partiler ve diğer demokrasi güçlerinden adaylar da bu partilerin listelerinden seçimlere katılacak. SHP’den girilecek yerlerde de EMEP ve ÖDP’li adaylar ve güçbirliği içindeki güçler SHP listelerinden seçime girecek”tir.

Sonuç olarak, EMEP, “Sosyal demokrasi anlayışı, unvanı ve çatısı altında, sosyal demokrat bir programla yerel seçimlere katılmanın, halkın örgütlenmesini, aydınlanmasını, kardeşleşmesini ve halkın iktidarının önünü açmasını sağlayacak, halk güçlerini bu yolda ilerletecek hiçbir özelliği ve daya-

nağı bulunma”dığından ne denli söz ederse etsin, SHP çatısı altında seçimlere girmekte sakınca görmemektedir. Ne de olsa kaybedilecek belediye başkanlığı yoktur, oysa kazanılacak koskocaman belde belediye başkanlığı vardır!

Ve tarihler 30 Ocak 2003’ü gösterdiğinde, SHP’yle seçimlere girilmesini “uygun bulmayanlar”, “ciddi soru işaretleri” taşıyanlar hiçbir şey olmamış gibi ortalarına Murat Karayalçın’ı alarak bir masanın arkasına dizilip “Demokratik Güçbirliği” kurduklarını ilan etmişlerdir.

Tüm bu “sol”ların ve “sol” seçim taktiklerinin (isterseniz buna ayak oyunları da diyebilirsiniz) karşısında sol’un taktikleri ise, sözel olarak, “farklı”dır.

Her zaman olduğu gibi sol’un seçim taktikleri, mevcut “sol” seçim taktiklerinin “eleştirisi” ile başlamaktadır.

Örneğin ESP (Ezilenlerin Sosyalist Platformu) SHP çatısı altında seçimlere girilmesini “ruhsuz ittifak” olarak tanımlayarak şöyle değerlendirmektedir:

“DEHAP’la SHP arasında 28 Mart

Yerel seçimleri için yürütülen ittifak arayışlarının seyrine bakıldığında, eski pazarlığın kaldığı yerden sürdürüldüğüne tanık olmaktayız. İki parti, kendilerini ‘Toplumsal Banş Projesi’ne adadıklarına, ‘Tek Çatı, Ortak Program’ görüşünde birleştiklerine ve ‘Ortak Program Taslağı’ hazırlamayı başardıklarına göre, demek ki SHP eski pazarlıktan eli boş dönmemiş ve bu arada dersini de iyi çalışmış! Kendi deyimiyse ‘iflah olmaz ittifak arayışçısı’ olan Karayalçın, ‘muradına’ ermiş görünüyor! Ne diyelim, şeytani bol olsun!”*

Bu bakış açısıyla *Atılım* çevresi, kendi deyişleriyle “marksist leninist komünistler”, “seçim çalışmalarını kendi adayları etrafında yürüteceğini, ittifakların bugün itibarıyla merkezi düzeyde olamayacağı fakat özgünlüğüne bağlı olarak yerel platformlarda gerçekleşebileceğini” söylemektedir. Onlara göre, “yerel seçimlerde temel amaç ezilenler ile düzen partileri arasındaki bağların koparılması”dır. “Bu görüş açısıyla”, “SHP ve YTP gibi düzen partilerinin içinde yer aldığı birlikteliklerle ne merkezi ne de yerel

* *Yeni Atılım*, “Ruh’suz ittifak”, 24 Ocak 2004.

düzeyde bir ittifakın söz konusu olduğunu” belirtmektedirler. Böylece *Atılım* çevresi, 3 Kasım seçimleri öncesinde kendilerine “ilk sıralarda iki kişilik” kontenjan verilmediği için dışında kaldığı “Emek, Barış ve Demokrasi Bloku”nun yerel versiyonu olan “Demokratik Güçbirliği”nin de dışında kalmaktadır. Ancak bu kez “temel amaç ezilenler ile düzen partileri arasındaki bağların koparılması” olduğundan, SHP gibi düzen partisi ile ezilenlerin bağlarını koparmak amacıyla propagandaya ağırlık vereceklermiş gibi görünmektedir. Doğal olarak SHP “çatısı” altında seçimlere giren “Demokratik Güçbirliği” ile ezilenlerin bağlarını koparmak da onların birinci vazifesi olmaktadır.

Sol’un yıllardır sürdürdüğü “boykot” tutumunun savunucularından olan *Ekmek ve Adalet* çevresi de, her sol gibi, “*Yerel Seçimlere Devrimci Bakış*”la seçim taktiğini açıklamıştır.

“Devrimciler için düzen içinde seçimlerin anlamı nedir?

Her seçim döneminde her devrimci, ‘Seçimlerde ne yapacağız, neyi amaçlayacağız, halka ne yapmasını önereceğiz?’ sorusunu sorar. Ancak bu temel soru doğru cevaplandıktan sonra seçimlere ilişkin öteki taktikler, çalışmalar doğru biçimlendirilebilir. İster genel seçim olsun, ister yerel seçim, temeldeki bakış açısı ve amaç değişmez.”*

Dolayısıyla *Ekmek ve Adalet* 28 Mart yerel seçimlerinde “ne yapacağına, neyi amaçlayacağına, halka ne yapmasını önereceğine” karar vermek durumunda olduğundan, “devrimci bakış”ı ortaya koymuştur:

“Devrimciler için **yerel yönetimler temelindeki mücadelenin** iki yanı vardır: Bir; yerel yönetimlerin demokratikleştirilmesi mücadelesi. İki; yerel yönetimlere gelebildiğimiz koşullarda buraları demokratik bir **mevzi** olarak değerlendirme mücadelesi...Böyle bir **mevziyi kazandıktan sonra** yapılması gerekenler şöyle özetlenebilir:

‘Halka kendi sorunlarına sahip çıkma bilincini vermek... Bunu mümkün kılacak kurumlaşmalar yarat-

mak... Halkın söz, karar hakkını yerel yönetimlere yansıtmak ve buna uygun örgütlenmeler oluşturmak...”**
(abç)

Sözün özü *Ekmek ve Adalet*, “halkı örgütleyerek, bilinçlendirerek devrimi gerçekleştirmek” amacıyla yerel seçimlere katılmaya ve bu “mevzileri” ele geçirmeye karar vermiştir. Elveda “boykot”!

Böylece sol’da rivayet muhtelif de olsa yerel seçimlere katılma (birkaç istisna dışında) genel bir taktik olarak ortaya çıkmaktadır. Artık “boykot”, “aktif boykot” vb. açıklamalar sol literatürden silinmiş görünmektedir. Küçük bir beldede, bir mahalle muhtarlığında seçim kazanmak sol’un ortak amacı haline gelmiştir.

Küçük de olsa kazanılacak bir ya da birkaç belde belediye başkanlığıyla yahut mahalle muhtarlığıyla “halkın kendi kendini yönetme” pratiği ve bu yolla bilinci oluşturulması seçimsel sol’un hedefi olmuştur.

Artık sol, *Ekmek ve Adalet*’in ifadesiyle, “bir zamanlar solun belli kesimlerinin dediği gibi, yerel yönetimler aracılığıyla faşist devletin yanbaşıda halk iktidarının nüvelerini oluşturmak gibi boş hayaller kurmak”-tan*** kurtulmuştur. Onların yeni hayali Porto Alegre olmaktadır.

Böylece YSK tarafından yerel seçimlere katılma yeterliliğine sahip olduğu ilan edilen 22 partiden 11’i “sol” parti olarak tarih yazarken, sol da Porto Alegre hayalleriyle birkaç muhtarlık kazanma peşine düşmüştür.

“Bundan bir **yedi sekiz yıl önce** sine kadar **yasal zeminde yürüyen açık devrimci çalışmalara** da oldukça şiddetli yönelen devlet ve devletin asker ve polis gücü **bugün bunu yapmıyor. Yapmak bir yana, bugün bu alanları alabildiğine gevşetiyor da.** Ama aynı askeri ve polisiye güç, gerillaya yönelik çok şiddetli ve yoğun operasyonlar düzenlenirken, şehirlerde gelişen en ufak askeri eylemlerde ya da devrimci askeri güçlerin desteklenmesi girişimlerinde de aynı refleksi göstererek açık ve yasal alandaki devrimci çalışmaları da kapsayacak tarzda operasyonlar düzenleyebiliyor.

* *Ekmek ve Adalet*, Sayı: 93, 11 Ocak 2004.

** *Ekmek ve Adalet*, Sayı: 93, 11 Ocak 2004.

*** agd.

Burada operasyon özelinde hedeflenen başarıdan öte, örtük bir şekilde başarısız hedeflenen politika üzerinde durmak istiyoruz. Devlet ve devletin askeri güçleri, devrimci çalışmaya bir 'kırmızı çizgi' ile sınır belirlemeye ve bu sınır ile halk kesimleri içerisinde sirayet eden çarpık bilinci bir bütün manipüle ederek pekiştirmeye çalışıyor. Nedir bu sınır? Devrimciliğin illegal ve silahlı olanı tehlike hattıdır; illegal bir zeminde silahlı bir devrimcilikle savaşılmaya soyunmuş insanları işkence, mahpus ve ölüm beklenmektedir!*" (abç)

Böyle bir ortamda sola yönelen kuşakların alabildiğine legalize edilmesi, seçim taktiklerinin herşeyin önüne geçmesi fazlaca şaşırtıcı değildir. Porto Alegre hayalleriyle beslenen seçim taktiklerinin tarihsel zeminini böylesine açıktır.

Solda yer alan ya da sola sempati duyan, bu gerçeklerin farkında olan, devrimin tek kurtuluş yolu olduğunu ve bunun ancak silahlı devrimci mücadele yoluyla gerçekleştirilebileceğini düşünenler yine de soracaklardır:

Hepsi açık ve anlaşılır şeylerdir, ancak seçim ortamına girildiğinde biz ne yapacağız? Ailelerden arkadaş çevresine kadar herkes seçimlerden, şu ya da bu partiye oy vermekten söz ederken hiçbir şey söylemeyecek olayları seyretmekle mi yetineceğiz? Silahlı devrimci mücadelenin durağanlığı aşamadığı bir ortamda, AKP'nin adım adım yürüttüğü şeriatçı uygulamaları karşısında kaygı duyan ailelerin ya da çevrelerin "kime oy verelim?" sorularına kayıtsız mı kalalım? CHP'nin konumu açık, SHP'nin "çatısı" altında seçimlere giren "blok"un da devrimle, solla ilişkisi olmadığı da açık, ama yine de insanlar seçimleri konuşmakta, kime oy vereceklerini düşünmektedirler. Seçim öncesinde ne söylenirse söylenir, seçim sonuçları açıklandığında AKP'nin ya da bir başka sağ partinin seçimleri kazandığı görüldüğünde herkesin **morali** bozulmaktadır. Bu koşullarda "seçimler bir aldatmacadır" vs. türünden bildik ve beylik sözler söylemek sonucu değiştirmemektedir. Ortada gelişen bir silahlı devrimci mücadele olmadı-

ğına göre, yapılabilecek ne vardır ki? AKP'ye karşı oyları CHP'de toplamak ya da CHP'nin depolitizasyon faaliyetlerine karşı "blok"a oy vermek yahut "blok"un pragmatizmine karşı "yerel adayları desteklemek"te ne sakınca vardır? Zaten her durumda seçimlerin ve bu partilerin çıkar yol olmadığını, devrimin tek çıkış yolu olduğunu söylüyoruz. Bu "sol" ya da sol taktiklerin ikiyüzlülüğünü, yalana dayalı politik söylemlerini biliyoruz. Yapabileceğimiz tek şey, "hangi partiye oy vereyim" diye sorulara bir kaç şey söylemekten ibaret değil mi? Oy verilecek partinin adının CHP ya da SHP olması, yahut "bağımsız sosyalist aday" olması insanların ya da bizim hangi bilincimizi değiştirecek ki? Seçimleri "boykot" etmenin AKP'nin işini kolaylaştırmaktan başka bir anlamı olmayacak mıdır? vb. vb.

Evet, solda yer alan ya da sola sempati duyan herhangi bir kişinin böylesine **pratik** soruları ve düşünceleri her seçim ortamında sıkça ortaya çıkmaktadır. Bu sorular ve düşüncelerle, hemen herkes kendince daha "sol" gördüğü kesimlere oy verilmesi gerektiğini söyleyerek, bu pratik soruları yanıtlamaktadır. Seçimler hakkında, seçimlere katılan partiler hakkında, seçim taktikleri hakkında, sol adına yapılan ayak oyunları hakkında yazılan-söylenen herşeye rağmen bu pratik sorular varlığını sürdürmektedir ve yanıtları da aynı biçimde ortaya çıkmaktadır.

Bizden beklenen ise, bu pratik sorulara pratik ve somut yanıtlar vermektir. Bu yanıtlar verilemediği sürece, söylenenlerin "güzel sözler" olmaktan öte bir değer taşımadığı düşünülmektedir. Bir başka deyişle, yapılan değerlendirmeler ne denli doğru olursa olsun, "proletaryanın günlük siyasetine pratik anlamda yön vermemektedir"!

Bu nedenle söylediklerimiz "soyuttur"!

Demokratik hak ve özgürlüklerin bulunmadığı, demokratik devrimin tamamlanmadığı, emperyalizme bağımlı bir ülkede devrim yapmanın tek yolu silahlı mücadeleden geçmektedir. Bu nedenlerle ve bu amaçla, gizliliği esas alan illegal bir politik-askeri örgütlenmenin geliştirilmesi ve faaliyeti temel devrimci görevdir.

Bunlar "somut" değil, "soyut"tur!

Legalizmin alabildiğine yaygınlık kazandığı, devrimci teorinin olabildiğine küçümsendiği ve bir yana bırakıldığı, kültür mer-

* *Devrimci Demokrasi*, "Neden Devrimci Savaş? Ve Neden Devrimci Savaşçı?", 16-30 Kasım 2003.

kezlerinde kültürel aktivitelerde yer almanın başlı başına devrimcilik ölçütü haline getirildiği, dergi bürolarında oturanın ve dergi bürolarına gidenin “kadro” sayıldığı, sol yayın organlarının “gazete” ve çalışanlarının “basın emekçisi” kabul edildiği, sol yayınevlerinin şirketleştirildiği, kendilerine bağlı müzik guruplarıyla yapılan konserlerin birer propaganda ve ajitasyon faaliyeti gibi gösterildiği, sosyete pazarlarında işporta tezgahları açarak gelir sağlanıldığı, AİHM’den ya da AB fonlarından alınmış paralarla parti büroları kurulduğu... bir ortamda silahlı devrimci mücadeleden ve örgütlenmesinden söz etmek hiç de “pratik” olmamaktadır!

Böylesine “soyut”, “pratik” olmayan çözümler yerine, devrimin yakın ya da olası bir gelecekte olabileceğine inanmayan insanlara daha güler yüzlü, anlayabilecekleri ve yapabilecekleri şeyleri söylemek “pratik” olmaktadır. Bu “pratik”lik karşısında, devrimci mücadeleyi her türlü amatörlükten uzak tutmak, devrimcileri profesyonel devrimci olmaya yöneltmek “abesle iştigal” görünmektedir!

Oysa ki, bu “pratik” ortamda, devrimci teoriye sıkı sıkıya bağlı kalmak, her türlü oportünist, pragmatist çarpıtmaya karşı çıkabilmek, yozlaşmaya, çürümeye, bozulmaya karşı ayakta durmak başlı başına devrimci bir eylemdir. Bu eylem içinde olanlar düşmanın her türlü saldırısına maruz kalmanın ötesinde, kendisine “sol” diyen kesimlerin saldırılarına, küçümsemelerine, alay etmelerine ve hatta ihbarcılığın da maruz kalacaklardır. Ama ülkenin ve dünyanın geleceği sadece onların varoluşlarına bağlıdır.

Seçimler üzerine, seçimlerde takınılacak “devrimci tutum” üzerine söylenecek fazla birşey yoktur. Bu ülkede 50 yılı aşkın süredir, genellikle yereliyle, seçimler yapılmıştır, yapılmaktadır. Her seçim sonrasında bolca sözedildiği gibi, “halkın engin sağduyusu şaşmaz bir ölçü” olarak 50 yıldır seçim sonuçlarını belirlemektedir. Seçimler kimi zaman 4-5 yılda bir halkı kimin daha fazla sömüreceğine, sıranın kime geldiğine karar verme anı olsa da, halkın dikkatlerini başka yönlere çekmenin, boş beklentiler içine sokmanın aracı da olmuştur. Ve her zaman sol, seçim kararları karşısında nasıl bir taktik izleyeceği, ne yapacağı tartışmaları içinde, sistemli ve planlı faaliyetlerini (eğer varsa) kesintiye uğratmak durumunda kalmış-

tır.

Bugün 28 Mart yerel seçimleri sonucunda, şu ya da bu “sol” ya da sol bir partinin yahut “blok”un kazanacağı birkaç az ya da fazla belediye başkanlığının ya da muhtarlığın hiçbir şeyi değiştirmeyeceği, kendisini solcu ya da devrimci kabul eden herkesin bildiği gerçeklerdir. Seçim sath-ı mailinde dağıtılacak birkaç bin sol bildiri, asılmış afişlerin; birkaç on ya da yüz kişiyle cemevlerinde ya da “kültür merkezlerinde” yapılan toplantıların; bir masanın etrafına oturmuş üç-beş kişiyle yapılan “basın açıklamaları”nın, birkaç on kişinin iş yapıyor görüntüsünden başka anlamı olmadığı da açıktır.

Herkes bilmek durumundadır ki, tüm seçimlerde olduğu gibi, 28 Mart yerel seçimlerinde de, sonuçlar sadece psikolojiktir. Sağ partiler karşısında “sol” partilerin aldığı her fazla oy insanların moralini etkilemekten başka bir sonuca sahip değildir. “Sol” ya da sol adına açıklanan seçim taktiklerine rağmen, 28 Mart gece yarısından sonra AKP karşısında CHP’nin aldığı oyları izlemek durumunda kalacak olanların görüntüsü, ister trajik bulunsun, ister komik bulunsun, ülkenin gerçeği olarak varolacaktır. 29 Mart günü AKP’nin yerel yönetimleri “silip götürdüğü” haberleri karşısında, kendi aldıkları üç-beş oyun ya da “blok”un oylarının birkaç yüzbin artmış olmasının (kendileri başta olmak üzere) kimseyi ilgilendirmedini gördüklerinde şaşırınlar, şeriatçıların daha da pervasızlaşacağı tahlilleri yapanlar, “sol” ve soldaki dayanılmaz ve bulunmaz seçim taktiklerinin sahipleri olacaktır.

Devrimcilerin yapması gereken, siyasi gerçekleri açıklama kampanyalarını örgütleyerek kendi devrimci çizgilerinin gereklerini yerine getirmekten ibarettir. Karşı karşıya oldukları tek sorun, bu siyasi gerçekleri açıklama kampanyasını nasıl ve hangi mücadele biçimlerini temel alarak yürütecekleri sorunudur.

Sol adına seçimlerde nasıl bir taktik izleneceği üzerine anlamsız ve boş konuşmalar yapmak yerine, Lenin’in “**Ne Yapmalı?**” kitabını bir kez daha okumak çok daha etkili bir mücadele yolu olacaktır.

Gerisi?

“*Segui il tuo corso, e lascia dir le genti*”
(Dante, *İlâhi Komedyâ*)

Tarihi Karışmamış Yazı

2004 yerel seçimleri öncesinde “sol”da ve sol’daki “bulunmaz” seçim taktikleri, “çatı” partisi ve “ortak aday” çıkarma planları içinde yürütülmüşken, beş yıl sonra yeni denilebilecek fazla bir gelişme ya da değişim olmamıştır. “Tarihi Karışmamış Yazı”nın konusu olan “çatı” ve “ortak aday” plan ve projeleri, bugün yine aynı sözlerle, aynı söylemlerle, aynı içerikle yinelenmiştir. Aralarındaki tek fark, “çatı partisi” ile seçimleri birleştirmeye çalışan DTP “ekolü” karşısında “diğer sol”un usta bir manevrayla bu birleştirme girişimini “ekarte” etmiş olmasıdır. Böylece “çatı partisi”, ne zaman ve nasıl kurulacağı, şu ya da bu otelin, şu ya da bu salonunda yapılacak “aydınlar” toplantısı ve sonrasındaki “görüşmeler”e havale edilirken, “ortak aday” konusunda yayınlanan “deklarasyon”a “bütün sol” imza atmıştır.

27 Aralık günü yayınlanan “deklarasyon”a imza “koyan” partiler, hareketler, girişimler, dernekler, platformlar vs.’ler şöyle sıralanmaktadır: DTP, ÖDP, EMEP, TKP, SDP, EHP, DSİP, SP, Yeşiller Partisi, DİP Girişimi, Halkevleri, ESP, DHF, SODAP, SEH, TÖP, Teori ve Politika, Kaldıraç, Halk Kültür Merkezleri, Türkiye Gerçeği, KÖZ, Proletaryanın Kurtuluşu, 78’liler Girişimi.

SP Genel Başkanı Sevim Belli’nin* oku-

* Sol ve “sol” her zaman çok hızlı olmuştur. Ekonomik krizleri “fırsata” dönüştürmeyi hayal eden “fırsatçılar” kadar olmasa da, “sol” ve sol, kendisine yeni “fırsat”lar yaratabilmek için akla gelmedik zamanlarda akla gelmedik yollar bulurlar. Sevim Belli’nin genel başkan olduğu SP (Sosyalist Parti) de, böylesi bir hızlı hareket etme “yeteneği”nin ürünü olarak Kasım 2008’de kurulmuştur. SDP içinde ortaya çıkan “tartış-

ma” sonucu ayrılan Mihri Belli grubunun bu “partileşme”sine ilişkin “medya” haberlerine göre, SP’nin kuruluş açıklamasının yapıldığı basın toplantısına ÖDP, EMEP, SODAP, EHP ve TÖP temsilcileri de hazır bulunmuşlardır. Sevim Belli’nin açıklamasına göre SP, “Türkiye sosyalist-komünist hareketinin ve devrimci geleneklerinin tüm olumlu mirasını parti çatısı altında yeniden yaşatmayı hedefleyen”, “bir fraksiyon partisi değil, çoğulculuğu kendisine şiar edinmiş bir birlik partisi olma iddiasındadır”. Böylece SP, “çatı partisi” tartışmalarının yoğunlaştığı bir aşamada kurulurken, “zımnı” olarak solun “çatı”sı olarak tasarlanılmış görülmektedir.

duğu “deklarasyon”, “imzacı”ların 29 Mart 2009 yerel seçimlerine “ortak adaylar”la katılacaklarını ilan etmiştir.

“Ortak aday” ya da “sol ittifak”, sonuçta DTP’nin “ağırlığı” altında legal sol örgütlerin, hareketlerin, derneklerin, platformların, girişimlerin bileşeni olacağı ilan edilmişse de, ortada söylenmeyen, ama herkesin bildiği gerçekler vardır.

YSK’ya göre yerel seçimlere katılma hakkı olan partilerden DTP, EMEP, ÖDP ve TKP’nin, “ortak deklarasyon”a imza atmış olmakla birlikte, her biri kendi listeleriyle seçime girecekleri, neredeyse kesin gibidir. Durum böyleyken, nasıl oluyor da, bu partiler, diğer “imzacılar”la birlikte “ortak aday” konusunda anlaşabildiklerini açıklayabiliyorlar diye sorulacak olursa, bunun yanıtı pek “deklare” edilmiş bir yanıt değildir.

Buna biraz açıklık getirebilecek olan bir açıklama 29 Ocak günü SİP-TKP’si tarafından yapılmıştır:

“Bugün bazı yayın organlarında TKP’nin doğu ve güneydoğuda *DTP adaylarını destekleyeceği* haberleri

çıkmıştır. TKP'nin böyle bir karar yoktur. TKP, daha önce birçok siyasi parti ve grup arasında varılan ve emperyalizme, piyasacılığa ve gericiliğe karşı solun ortak aday göstermesi doğrultusundaki mutabakat metnine imza atmıştır. TKP, daha sonra çeşitli nedenlerle *bir kenara atılan* bu metnin siyasi içeriğine uygun biçimde davranmaya devam edecektir. Ancak partimizin söz konusu ilkelerle bağdaşmayan adayları desteklemesi söz konusu değildir. Aynı haberlerde yer alan *TKP'nin 'çatı partisi'nde yer aldığı* bilgisi ise tamamen gerçek dışıdır.”

Görüldüğü gibi, SİP-TKP'si, henüz mürekkebi kurumamış olan “ortak deklarasyon”u, “çeşitli nedenlerle bir kenara atılan metin” olarak tanımlamaktadır. Ve gerçek de budur.

Ama sonucun böyle olacağı “belli” iken, onca toplantı, onca basın açıklaması, onca gürlüğü, patırtı, umutkar sözler niye edilmiştir?

Her şey “dostlar alışverişte görsün”den ibarettir. Her seçim öncesinde “kamuoyu baskısı”yla “solda seçim ittifakı” tartışmalarını başlar ve aynı baskının sonucu olarak herkes “ittifak”tan yanaymış gibi görünerek bir araya gelir. Bir kez bir araya gelmişken de, “kamuoyunu” tatmin etmek için “yaptık, ettik, yapıyoruz, ediyoruz” türünden açıklamalar yapılır. Sonuç ise, sadece laftır.

Oysa olayın gerçek gerçekliği, solun (tırnak içindeki soldan tırnaksız sola kadar) “birliği” sorunudur. “Birlik”ten onca söz edilirken, yeni yeni partilerin, örgütlerin, platformların, girişimlerin vs.’lerin ortaya çıkıyor olması da, “sol”un bir başka “olgu” sudur.

İki derneğin, bir dernekleşmeye çalışan platform/girişimin, yasalara uygun dört partinin, 3-4 hareketin, bir kaç dergi çevresinin bir araya gelerek “solun birliği”ni, bırakalım ideolojik-politik birliğini, herhangi bir seçimde herhangi bir yerdeki birliğini bile sağlamıyor olması gerçeği, “sol neden birleşmiyor” sorusunun da gerçekliğidir.

Öncelikle kavranılması gereken, bu “sol”un devrimci mücadeleyle, devrimle uzaktan yakından ilgisinin olmadığıdır.

Evet, bu “birlik”çiler, “birlik” havarileri, “ortak deklarasyon” imzacıları, kendilerini nasıl sunarlarsa sunsunlar, tümüyle oportü-

nist ve legalist hareketler ve oluşumlardır. Bu oluşumların kendi içlerinde belli “fraksiyoncu” özelliklere sahip oldukları, kariyerist oldukları söylenebilirse de, asıl olan legalizm ve oportünizmdir. Ortada devrimci mücadele, devrimci amaçlar olmayınca, birilerinin “sol” adına birlikten söz etmesinin de zaten anlamı yoktur.

Her şey karıştırılmıştır, ama bilinçli biçimde karıştırılmıştır.

Açıkça söylenemeyen ve söylenmeyen, devrimci mücadelenin (hangi stratejik çizgiyi izlediği bile önemli değildir) taşıdığı tehlikelerdir. Eski DY'ci bir ÖDP'linin söylediği gibi, “gecenin bir vakti polisler tarafından uyandırılmak” istenmemektedir. Bu korkudur. “Erkekçe” olmadığı için söylenmeyen, gerçek korkudur. 12 Eylül askeri darbesinin yarattığı ve bizzat kendileri tarafından otuz yıldır sürekli yeniden üretilen korkudur.

Sol, nasıl olursa olsun, bu korkuyu yeneemediği sürece, tekil olarak bile devrimci kadrolar çıkartma olanağına sahip olamayacaktır.

Ama sadece korkmakla yetinmemektedirler. Aynı zamanda yeni kuşakları da aynı korkuyu duymalarını sağlayacak şekilde eğitmektedirler. “Devrimci mücadeleden, illegal örgütlerden, silahlı mücadeleden uzak durun” sözüyle özetlenebilecek bir korku yayma faaliyetidir bu. Kimi durumda “biz yaptık da ne oldu” sözleriyle de desteklenen bu korku üretimi, tüm ekonomik-toplumsal gelişmelere rağmen, sola sempati duyan, devrimci mücadeleye katılmak isteyen bireyleri korkutmayı amaçlamaktadır.

Evet, devrimci mücadele söz konusu olmayınca, asıl olarak da devrimci mücadeleden korku duyulunca, her şeyleriyle legalizme sarılmışlardır. Varoluşları buna bağlıdır; varlıklarını sürdürebilmelerinin tek yolu da, devrimci mücadelenin böylesine “önemsizleştirilmiş” bir düzeyde kalmasıdır.

“(Bu partiler) az sayıda öğrenci ve işçi sınıfının pek azı tarafından takip edilen şehirli entelektüellerden oluşan küçük gruplardır. Hizmetlerini para karşılığında değil, kapalı toplantılar yapabilmeye, haber bülteni veya sanat gazetesi çıkarmak ve sendikalarda bir kaç köşeyi tutma izni gibi küçük politik lütuflar karşılığında kiraya veren profesyonel politikacılar tarafından yönetilirler. Bunlar para

için her şeyi yapan insanlar değildir. Onların çürümüşlüğü daha sinsidir. Onlar para ile değil, fakat sadece onların ve takipçilerinin, proletaryanın insanlığın kurtuluşu için verdiği mücadelede ‘öncü’ olduğu hayalini yaşatacak asgari koşullar sağlanarak satın alınabilirler.”*

Şüphesiz bütün bu legalistler, kendi varlıklarını sürdürürebilmek için devrimci mücadelenin gelişmesini istemeyeceklerdir. Bu nedenle de, onların kendi varoluşlarını sona erdirecek bir gelişmeyi sağlamalarını beklemek de safdillik olur. Şu yerel ya da genel seçimde elde edilecek 3-5 oyla sadece kendi küçük dünyalarında “mutlu” olmaya çalışan bu pasifistler, sahip oldukları her olanakla devrimci mücadelenin gelişmesini de durdurmaya çalışırlar. Spekülasyon, dedikodu, karaçalma, Marksist-Leninist teoriyi çarpıtma, küçümseme, önemsizleştirme vb. yöntemlerle yeni insanları devrimci mücadeleden uzak tutarlar. Kendi varlıklarını sürdürürebilmek için yapamayacakları demagoji, söyleyemeyecekleri yalan yoktur.

Bu “tür”lerin bir araya gelerek bir “seçim ittifakı”nı bile beceremeyişleri ise, onların kendi yeteneksizliklerinden çok, devrimci mücadelenin gelişmemişliğinden kaynaklanmaktadır. Devrimci mücadelenin gelişmemişliği onların varlığını sürekli tehdit etmektedir. Çünkü onların varlığı, devrimci mücadeleyle bir anlam taşır, varolamayınca varolamazlar.

İşte gerçek çelişki buradadır.

Onların, varolabilmek için, varlıklarını sürdürürebilmeleri için devrimci mücadeleye gereksinimleri vardır. Devrimci mücadele olduğu sürece, pasifize edilecek, çarpıtılacak bir “işleri” var demektir. Ve sadece bu “iş”levleri için kendilerinin yaşamasına, varolmasına izin verilir. Ama öte yandan tüm “iş”levleri devrimci mücadeleyi çarpıtmak, pasifize etmek olduğundan, aynı zamanda kendi hizmetlerine gereksinme duyulması-

nı da ortadan kaldırır.

Bırakın onlar kendi hallerinde, kendi dünyalarında, devrimci mücadelenin “düşük yoğunluklu çatışma” düzeyinde sürüp gitmesiyle mutlu olsunlar. Bırakın, onlar insanları devrimci mücadelenin içerdiği tehlikelerle korkutmayı sürdürsünler. Biz kendi yolumuza bakmalıyız.

Elbette devrimci mücadele, düzeni topyekün altüst edecektir. İktidar sahiplerinden iktidarı, özel mülk sahiplerinden mülkü, sermaye sahiplerinden sermayeyi çekip alacaktır. Yani onların varlıklarını sona erdirecektir. Böyle bir amaca yönelik mücadelenin tehlikesiz olduğunu kimse iddia edemez. Otuz yıllık pasifikasyon ve korku sürecinden sonra devrimci mücadelenin önündeki görevlerin yerine getirilmesi elbette başka zamanlarla kıyaslanmayacak kadar çok çabayı, çok daha fazla riski, tehlikeyi içerir. Karşı-devrim, her zaman devrimci mücadelenin en zayıf olduğu anda onu yok etmeye çalışır. Legalizmin şemsiyesine sığınarak bu tehlikelerden, saldırılardan kurtulmak olanaklı görülse de, devrim olanaklı değildir. “Korku” duvarının yıkılmasıdır esas olan. Bunu da yaratılardan çok, sürdürülenler inşa etmiştir.

Herkes bilmelidir ki, “barışçıl”, “legalist” yoldan giderek bir yere varılmamaktadır. Ne seçim ittifakları, ne yeni parti kuruluşları, ne “gençleştirme” hareketleri bu yolun çıkmaz yol olduğunu daha fazla gizleyemeyecektir. Bugün açıkça görüldüğü gibi, seçimlere yüklenen “anlam” da giderek anlamsızlaşmaktadır. Legalistlerin kendileri bile seçimlerden fazlaca bir beklentiye sahip değildir. Bu yerel seçimler, belki de legalist solun umutlarının tükenişi olacaktır. Temmuz 2007 seçimlerinde görüldüğü gibi, legalistler de oynanan oyundan sıkılmışlardır. SİP-TKP’sinin “gençleşmesi” gibi, “ihtiyarlar” köşelerine çekilmeye, emeklilik hesapları yapmaya çoktan başlamışlardır.

Oyun bitiyor!

* R. Gott, *Guerilla Movements in Latin America*, s. 21. Akt. Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I.

Ekonomik Krizi Neden Hissetmiyoruz?

Bugün bir ekonomik “kriz” yaşanmaktadır. Ancak bu ekonomik “kriz”in en tipik özelliği, tüm ekonomistlerin, devlet yetkililerinin ve finans kuruluşlarının “kriz”in çok büyük boyutta olduğunu söylemelerine rağmen, insanların günlük yaşamlarında “kriz”i hissetmemeleridir. Hissetmedikleri için de, bu “kriz”in ne olduğunu da, “kriz”in varolup olmadığını da bilmemektedirler. Ama ortada bir “kriz” olduğu kesindir.

Adını koymak gerekirse, 2008 dünya ekonomik krizi herkesin “ezbere” bildiği gibi, konut sektöründeki aşırı-üretim ve buna bağlı olarak konut kredilerinin anormal boyutlara ulaşmasıyla birlikte başlamıştır. Genel kural olarak kapitalist ekonomide bunalım, tüketim malları sektöründe başlar ve giderek üretim malları sektörüne yayılır. Bunalımın (ya da popüler ifadeyle krizin) üretim malları sektörüne yansması, bir bütün olarak bunalımın derinleşmesine, yayılmasına neden olur. Daha tam ifadeyle, ekonomik bunalım (“kriz”), tüketim malları sektöründe başlayan bunalımın üretim malları sektörüne ne şiddette yansıdığına bağlı olarak derinleşir.

Kapitalist ekonomik bunalımın bu özelliği bilindiğinden, doğrudan tüketim malları sektöründeki bunalımın üretim malları sektörüne şiddetle yansmasını engellemek (ya da daha az şiddetle yansması) amacıyla devlet ekonomiyeye müdahale eder. Bu müdahale, tüketim malları sektöründeki aşırı-üretim devlet olanaklarıyla yeni ve ek talep yaratmayı amaçlar. Devletin ekonomiyeye bu yöndeki müdahalesi, kimi durumda “çukur kazdırıp, çukur doldurarak” (ünlü Key-

nesci teori), kimi durumda *üretken olmayan* yatırımları artırarak gerçekleştirilir.

Birincisi, devletin yeni istihdam yaratmaktan daha çok, varolan işgücünü sürekli çalışır halde tutarak, onlara sürekli (ama her zamanki gibi asgari) gelir sağlayarak tüketim mallarına olan talebi canlı tutmaya çalışmayı amaçlar. Genel söylemle, bu, piyasalardaki durgunluk (*resesyon*) karşısında kullanılan bir araçtır.

İkincisi ise, hem yeni istihdam yaratarak tüketim malları sektörüne, hem de devlet siparişleriyle üretim malları sektörüne yeni talep yaratmayı amaçlar. Böylece tüketim malları sektöründeki bunalım ya da durgunluğun bir sonucu olarak üretim malları sektörünün düşen talebi canlandırılır. Burada esas olan üretken olmayan yatırımların artırılmasıdır. Öyle yatırımlar olmalıdır ki, hem istihdam, hem de üretim malları sektörüne talep yaratmalıdır. Ve genel kural olarak, emperyalizmin III. bunalım döneminde bu konuda bulunan çözüm ekonominin askerileştirilmesidir. Yani askeri mallar üretiminin artırılmasıdır.

Askeri mallar üretiminin artırılması, açıktır ki, başta demir-çelik sanayi olmak üzere (üretim malları sektörünün ana bölümü) pek çok alanda talep yaratır. Bunun yanında askeri araç ve gereçlerin, askeri altyapı tesislerinin yenilenmesi, otomotiv sektöründen inşaat sektörüne kadar dayanıklı tüketim malları üreten kesimler için yeni talep ortaya çıkarır.

Bütün bu devlet müdahalesi genellikle bütçe açıkları ve devlet borçlanmasıyla finanse edilir. Vergiler yoluyla yapılacak fi-

nansman toplumun satın alma gücünü azaltacağı için, talep artırmaktan çok talebin düşmesine yol açar. Bu nedenle devletin ekonomiye müdahalesi, kesinkes bütçe açıkları ve devlet borçlanmalarıyla gerçekleştirilir.

Bütçe açıklarının devlet borçlanmasıyla kapatılması ve yeni yatırımların yine devlet borçlanmasıyla finanse edilmesi, açıktır ki piyasalardaki para miktarını artırır. Mal ve hizmetlerin değerinde artış olmaksızın para arzındaki artış, kaçınılmaz olarak paranın değer kaybetmesine, fiyatların yükselmesine, yani *enflasyona* yol açar.

Ancak burada kaçınılmaz sonuç olan enflasyon, birden ve kısa sürede etkisini göstermez. “Kabul edilebilir bütçe açığı” düzeyi esas alınarak (ki AB ülkeleri için bu GSMH’nin %3’ü olarak saptanmıştır) piyasalara para arz edilmesinin enflasyonist etkisi, yani topluma ve fiyatlara yansması “kabul edilebilir” boyutta kalır. Bunalım (“kriz”) patlak verdiğinde “kabul edilebilir bütçe açığı” oranları da yükseltilir. Keynesci uygulamaya göre, bu oran %10’a kadar yükseltilebilir.

Böylece “sınırlandırılmış” ve “planlanmış” bir enflasyon limiti içinde ekonomiye yapılan müdahale, ekonomik bunalımın *şiddetini azaltır, zamana yayar*. Zaman ilerledikçe, bir önceki dönemin ertelenmiş bunalımları bir sonraki dönemin ertelenecek bunalımlarıyla çakışır ve aynı zaman dilimi içinde birleşir. İşte bu birleşme zamanlarında, enflasyonist politikalar *denetimden çıkar*.

1980 dünya ekonomik bunalımında görüldüğü gibi, enflasyonist politikanın (Keynesçilik adı verilen ekonomi politika) denetimden çıkması çok daha uzun ve şiddetli bir ekonomik bunalımın ortaya çıkmasına yol açar. 1980-93 döneminde tüm geri-bıraktırılmış ülkeleri şiddetle etkileyen “borç krizi”, aşırı-üretim bunalımlarını engellemek amacıyla devletin ekonomiye müdahalesinin zaman içinde ortaya çıkardığı şiddetli sonuç olmuştur.

Ama uzun dönemde devlet müdahalesinin daha büyük ve yaygın bir bunalıma neden olması, kısa ve orta dönemde aşırı-üretim bunalımlarının şiddetinin azaltılmasıyla birlikte görülür. Devlet müdahalesi, kısa ve orta dönemde bunalımın şiddetini zamana yaydığı için, toplumsal dengeler bundan

önemli ölçüde etkilenmez, iflaslar daha sınırlı ve zamana yayılmış olarak ortaya çıkar, işsizlik yavaş yavaş artar. Bu yüzden de toplum tarafından “alışılan/olağan” bir durum meydana gelir.

Ekim 2008’de daha şiddetli biçimde ortaya çıkan “finans krizi” (her ne kadar “finans krizi” adı verilmişse de, bugün herkesin açıkça gördüğü gibi aşırı-üretim bunalımıdır) karşısında emperyalist ülkelerin 3-4 trilyon doları bulan müdahaleleriyle finans kuruluşlarının topyekün yıkıma uğramasının önüne geçilmiştir. Kendi söylemleriyle “toksit” kağıtların devlet tarafından satın alınması ya da devlet güvencesine bağlanması, ilk planda finans sektöründeki kınılmayı ve yıkımı önlemiştir. Doğrudan piyasalar ve kitle açısından hiç bir şey ifade etmeyen, ne olduğu bile anlaşılmayan bu devlet müdahalesinin ardından asıl sorun, yani *aşırı-üretim sorunu* olanca haşmetiyle ortaya çıkmıştır. Herkesin çok iyi bildiği gibi, *otomotiv sektörü* bu sorunu olanca ağırlığıyla yaşamaya başlamıştır.

Şimdi yapılmaya çalışılan, başta otomotiv sektörü olmak üzere pek çok sektöre yeni ve ek talep yaratmaktır. Emperyalist ülkelerin birbiri ardına açıkladıkları “önlem paketleri” de bu talebi yaratmaya yöneliktir. Fakat emperyalist ülkeler, 1980 bunalımından sonraki her ekonomik bunalımda görüldüğü gibi, *enflasyon/bunalım ikilemi* arasına sıkışmış durumdadırlar. Mandel’in sözüyle, “... resesyon ne kadar şiddetli ise ‘ikame’ satın alma gücünün yaratılması o kadar gerekli olur ve enflasyon yaratıcı eğilimlerin patlak vermesine yol açar. Kapitalizmin çöküş çağında devletin karşısına çıkan ikilem, buhran ile enflasyon arasındaki seçmedir. İkincisi belirlenmedikçe (artmadıkça) birincisi önlenemez.”*

1980 bunalımıyla birlikte enflasyon/bunalım ikileminde enflasyona ağırlık veren ekonomi politikalar terk edilmiş ve yerine “monetarist” politikalar geçirilmiştir. Ancak bu politika değişikliği, emperyalist ülkelerdeki bunalım geri-bıraktırılmış ülkelere ihraç edilebildiği oranda etkili olmuştur. Bunun sonucu ise, 1990’ların ortalarına kadar geri-bıraktırılmış ülkelerin ağır bir *borç krizine* sürüklenmeleridir.

* E. Mandel, *Marksist Ekonomi El Kitabı*, C: II, s. 267, Ant yay.

Bugün emperyalist ülkeler nasıl bir politika uygulayacakları konusunda kararsızdırlar. Biraz enflasyonist, biraz “monetarist” politika izleyerek mevcut bunalımın (“kriz”) *şiddetini azaltmayı* ummaktadırlar. Öte yandan şimdilik finans kuruluşlarının “toksik” kağıtlarının devlet güvencesine alınmasıyla finans dünyasındaki *zincirleme iflasların* önüne geçilmişse de, her geçen gün bankaların “kriz”den etkilenme boyutları büyümektedir. Ortalıkta bir yığın borç kağıdı doluşmakta, ama hiç birisinin karşılığı bulunmamaktadır. Bankalar öylesi bir duruma gelmişlerdir ki, *belli büyüklükte* bir meblağın çekilmesi ya da talep edilmesi durumunda bir dizi iflasın ortaya çıkması kaçınılmazdır. Diğer yandan dayanıklı tüketim mallarına olan talep (ki kredili satışlarla sağlanan bir taleptir) 2008’de keskin bir biçimde düşmüştür. Otomobil şirketlerinin birbiri ardına üretimi durdurmaları da talep daralmasının büyük boyutlarda olduğunu göstermektedir.

Oysa, yazımızın başında da belirttiğimiz gibi, insanlar “kriz”i hissetmemektedirler. Otomobil şirketlerinin içinde buldukları aşırı-üretim “kriz”i, insanların eskisi gibi otomobil talebinde bulunmadıklarını açıkça göstermesine karşın, yani otomobil almaktan uzak durmalarının bir sonucuysen, aynı insanlar “kriz”i hissetmemektedir. Açıkçası “kriz”i hissetmeyen insanlar, aynı zamanda “kriz”e yol açan talep daralmasının somut karşılığıdır. Konunun özü de bu çelişkide yatmaktadır.

İnsanlar başta otomobil olmak üzere dayanıklı tüketim mallarına eskisi gibi talepte bulunmamaktadırlar. Bu, ya insanların bu malları tüketmeye “doydukları” ya da bunları satın alacak gelire sahip olmadıkları anlamına gelir. Hiç kimsenin otomobil, konut vb. malları tüketmenin “gereksiz” olduğuna ilişkin bir eğilimi ya da kanısı olmadığına göre, açıktır ki bu malları satın almak için yeterli gelire sahip değillerdir. Daha da önemlisi, kredili satışlar söz konusu olsa da, insanlar mevcut gelirleriyle bu kredi taksitlerini ödeyebilecek durumda olmadıklarını görmektedirler.

İşte yaşanan ekonomik bunalım (“kriz”) karşısında burjuva ekonomistlerinin “mikro ölçekte” içinden çıkamadıkları olgu da budur.

Gelirlerde önemli bir değişiklik yokken,

yıllık enflasyon oranları %2-3’lerde seyrederken, birden bire dayanıklı tüketim mallarına olan talebin keskin biçimde düşmesi ekonomistleri şaşırtmıştır. Bir yandan talep düşerken, öte yandan eski “projeksiyonlar” a göre sürüp giden üretim, aşırı-üretim sorununu içinden çıkılmaz hale dönüştürmüştür.

Oysa sorunun kaynağı çok yalındır.

Yıllık olarak “hissedilmeyen” ya da “alışılmış” olan küçük enflasyon oranları, özellikle temel tüketim maddelerinde birikime yol açmıştır. Son on yıl içindeki gıda vb. maddelerin fiyatlarındaki “küçük” artışlar geometrik bir artışla büyük boyuta ulaşmıştır.

Basit bir hesaplamayla, yıllık “normal” %3 enflasyon oranıyla on yıl sonunda herhangi bir malın fiyatı %35 artmaktadır. Tüketicinin gelirlerinde aynı oranda artış olmadığı sürece, her on yılın sonunda tüketicinin alım gücü bu oranda azalmış olmaktadır.

Diğer yandan geçmiş dönemlerle kıyaslanmayacak boyutta yeni tüketim çeşitleri ortaya çıkmıştır. Çok sevilen sözle “yaşamın ayrılmaz parçası” olmuş olan cep telefonları, internet, *klasik* kapitalist mallara olan talebin düşmesine yol açmıştır.

Üçüncü olgu ise, konut vb. mallara yönelik olarak kredilerin vadelerinin uzamasıdır. Eski dönemde 4-5 yılı aşmayan kredi borçları, bugün 20-30 yıllık kredi borçlarına dönüşmüştür. Özellikle konut kredilerindeki büyük artış, kitlenin uzun dönemli alım gücünde düşmeye neden olmuştur.

İşte bu temel olgular, uzun dönemde tüketim mallarına olan talebi göreceli olarak düşürmüş ve belli bir aşamada bu talep düşmesi belirginleşmiştir. Ancak “tüketici”, yani insanlar, kendilerinin standart kabul ettikleri bir tüketim normunda yaşamayı sürdürmektedirler. Gelirlerinin belli bir bölümü uzun vadeli kredi ödemelerine, belli bir bölümü geometrik olarak artan temel tüketim maddelerine ve bir bölümü de “yeni yaşam gereksinimleri”ne harcanmaktadır. Artık insanlar, kendilerine ait bir konutla, cep telefonu, “sınırsız” internetle ve fast food yiyecekleriyle belli bir “standart”ta yaşam sürdürmektedir. Yaşamını değiştirmeyi gerektiren yeni bir “beklentisi” de mevcut değildir. Asya ülkelerinden, özel olarak Çin’den gelen *kalitesiz, ama ucuz* tüketim malları da varolan geliriyle yaşamını sürdürmesi

için yeterli olmaktadır. “Aç değildir, açığa değildir”.

Ama öte yandan üretim, kapitalist üretim olanca hızıyla sürmektedir. Ekonomistlerin söylemiyle, kapitalistler “stok”a çalışmaktadırlar. Her gün devasa üretim fazlası birikmektedir.

İşte bu gerçeklik, yaşanan ekonomik bunalımın (“kriz”) nedeni ve sonucudur.

“Elden geldiğince çok artı-emek sızdırılıp metalarda maddeleşir maddeleşmez, artı-değer üretilmiş olur. Ne var ki, bu artı-değer üretimi, kapitalist üretim sürecinin ancak birinci perdesini –doğrudan üretim sürecini– tamamlar. Sermaye, şu kadar miktarda karşılığı ödenmeyen emek emmiştir. Süreçte, kendisini kâr oranındaki düşmede ifade eden gelişme ile birlikte, böylece üretilmiş bulunan artı-değer kitlesi muazzam boyutlara ulaşır. Şimdi sürecin ikinci perdesi gelir. Tam metalar kitlesi, yani değişmeyen ve değişen sermayeyi yerine koyan kısmı ile artı-değeri temsil eden parçayı da içeren toplam ürünün satılması gerekir. Eğer bu yapılmaz ise, ya da kısmen veya üretim fiyatlarının altında kalan fiyatlarla yapılırsa, işçi aslında sömürülmüştür, ama bu sömürü kapitalist için sömürü olarak gerçekleşmemiştir ve bu

durum, işçiden sızdırılan artı-değerin, hiç gerçekleştirilmesi, ve hatta, sermayenin kısmen ya da bütünüyle kaybedilmesi ile sonuçlanabilir. Doğrudan doğruya sömürü koşulları ile, bu sömürünün gerçekleştirilmesi koşulları özdeş değildir. Bunlar yalnız yer ve zaman olarak değil, mantıken de birbirinden farklıdır. Birincisi yalnız, toplumun üretici gücü ile, ikincisi ise, çeşitli üretim kollarının aralarındaki orantılı bağıntı ve toplumun tüketim gücü ile sınırlıdır. Ama bu son sözü edilen güç, ne mutlak üretim gücü ile ve ne de mutlak tüketim gücü ile belirlenmeyip, **toplumun büyük bir kesiminin tüketimini, az çok dar sınırlar içerisinde değişen bir asgariye indirgeyen uzlaşmaz karşıtlık halindeki bölüşüm koşulları temelinde dayanan tüketim gücü ile** belirlenir.”* (abç)

“Bütün gerçek bunalımların nihai nedeni, her zaman, kapitalist üretimin, üretim güçlerini, sanki, onlar için en son sınır, sadece toplumun mutlak tüketim gücü teşkil ediyormuş gibi geliştirmeye yönelişine karşılık, yığınların yoksulluğu ve kısıtlı tüketimidir.”**

* Marks, *Kapital*, Cilt: III, s. 216-217.

** Marks, *age*, s. 429.

Otomotivde Aşırı-Üretim Bunalımı

“Kapitalist üretimin gerçek engeli, sermayenin kendisidir. İşte bu sermaye ve onun kendisini genişletmesidir ki, üretimin hem çıkış ve hem de sonuç noktası, hem itici gücü, hem amacı olarak görünür; üretim yalnız sermaye için üretimdir, ama bunun tersi doğru değildir; üretim araçları, sırf, üreticiler toplumunun yaşama sürecinde, devamlı bir gelişmenin araçları değillerdir. Sermayenin değerinin, büyük üretici kitlelerin mülksüzleştirilmelerine ve yoksullaştırılmalarına dayanan kendisini koruma ve genişletme sürecinin içerisinde devam ettiği sınırlar yalnız başına hareket edebilirler; – bu sınırlar, sermaye tarafından kendi amaçları için kullanılan ve üretimin sınırsız büyümesine, üretimin kendisinin bir amaç haline gelmesine, emeğin toplumsal üretkenliğinin hiç bir koşula bağlı olmadan gelişmesine doğru yol alan üretim yöntemleri ile sürekli bir çatışma haline girerler. Araçlar –toplumun üretici güçlerinin hiç bir koşula bağlı olamadan gelişmesi–, sınırlı bir amaçla, mevcut sermayenin kendisini genişletmesi amacı ile devamlı çatışma içersine girerler. Kapitalist üretim tarzı, bu nedenle, maddi üretim güçlerinin gelişmesi ve uygun bir dünya piyasası yaratılmasının tarihsel bir aracı olup, aynı zamanda da, bu tarihsel görevi ile, buna uygun düşen kendi toplumsal üretim ilişkileri arasında sürekli bir çatışmadır.” (Marks, Kapital, Cilt: III, s. 263-264.)

Kapitalizmin ekonomik krizleri hemen her zaman aşırı-üretim bir sonucu olarak ortaya çıkar. Haziran 2007’de başlayan ve Ekim 2008’de süreklileşen finans krizi, temelde aşırı-üretim sorununun yattığını açık biçimde göstermiştir.

Değişik zamanlarda ifade ettiğimiz gibi, kapitalizmin aşırı-üretim sorunu, hemen her zaman aşırı üretilmiş ürünlere kredi vb. yoluyla ek talep yaratılmasıyla birlikte görünür hale gelir. Dolayısıyla aşırı-üretim bunalımı, ilk planda kredi sisteminde bir bunalım ya da kriz olarak ortaya çıkar.

Bugün Ekim 2008’de süreklileşen finans krizinin arka planında aşırı-üretim sorunu olduğu gerçeği otomotiv sektöründe “birden” ortaya çıkan krizle daha belirgin olarak görünür olmuştur.

ABD’deki otomobil üretim ve satış veri-

lerine bakıldığında “kriz”in 2006 yılından beri süregeldiği açıkça görülebilmektedir. Olağan zamanlarda yıllık 12 milyon otomobilin üretildiği ABD’de, 2006’da baş gösteren aşırı-üretim bir süre otomobil kredileriyle ertelenmişse de, 2008 yılının sonuna gelindiğinde doğrudan üretim durdurulmasını zorunlu hale getiren büyük bir seviyeye ulaşmıştır. 2008 Aralığında ABD otomobil üretimi neredeyse yan yarıya azalırken, otomobil satışları da %35 düşmüştür.

Bugün otomobil şirketleri birbiri ardına üretimlerini durdururken, yaşanan kriz koşullarında hangisinin bu işten daha zararlı çıkacağı belirsizdir. Dünyanın en büyük otomobil tekelleri bugün zor durumdadır. Sadece ABD’de bir trilyon dolarlık ciroya sahip olan otomobil sektörünün bugünkü krizi, aynı zamanda “tüketici”nin tüketemez

ABD Otomobil Satışları			
	Aralık 2008	Aralık 2007	% Değişim
Chrysler	89.327	191.080	-53,3
Ford	135.695	199.607	-32,0
GM	220.097	320.028	-31,2
Honda	86.085	131.792	-34,7
Hyundai	24.037	46.487	-48,3
Kia	14.644	24.068	-39,2
Mazda	17.965	24.933	-27,9
Mitsubishi	4.570	5.904	-22,6
Nissan	62.108	89.600	-30,7
Subaru	17.287	18.739	-7,7
Suzuki	3.650	7.361	-50,4
Toyota	141.949	224.399	-36,7
BMW	21.626	33.761	-35,9
Daimler	20.867	27.286	-23,5
Porsche	2.154	2.891	-25,5
Volkswagen	25.289	29.047	-12,9
Toplam	891.072	1.384.431	-35,6

Kaynak: Ward's AutoInfoBank

hale geldiğinin de göstergesidir.

Şimdi en temel sorun hangi otomobil firmasının ayakta kalacağı değil, bugüne kadar üretilmiş, ama satılmayan otomobillerin üretiminde tüketilen kaynakların nasıl boşuna tüketildiği sorunudur. Milyonlarca otomobil üretilmiş, ancak satılmadığı için çürümeye terk edilmiş durumdadır. Böylece trilyonlarca dolar sadece aşırı-üretim nedeniyle boşuna harcanmıştır. Bu durumda sorulması gereken soru, satılmayan ve satılması neredeyse olanaksız olan bunca otomobilin üretilmesi için tüketilen kaynakların toplumun gerçek gereksinmelerini karşılamak için neden kullanılmadığıdır.

Elbette kapitalizm açısından bu soru yanlıştır. Kapitalist, kapitalist üretimdeki anarşiyle, rekabetle, sadece kâr amacıyla üretim yapar. Onun için önemli olan kitlelerin gereksinimleri değil, kendisinin en yüksek kâr elde edebileceği metalleri üretmektir. Bu yüksek kâr amacı, kaçınılmaz olarak tüm sermayeyi kârların yüksek olduğu alanlara yöneltir. İşte bu yönelme, o sektörde sermayenin aşırı yoğunlaşmasına ve aşırı üretime yol açar. İlk dönemdeki yüksek kâr, artan sermaye ve üretim nedeniyle giderek azalmaya başlar. Artık aşırı-üretim bunalımı kapıya dayanmıştır. Bu koşullarda, bazı sermayeler tümüyle değer kaybederken, bazıları daha az değer kaybına uğrar. Sonuçta, belli bir toplumsal birikimi

ABD Otomobil Üretimi		
	(Bin adet)	% Değişim
1999	13.025	-
2000	12.774	-1,9
2001	11.424	-10,6
2002	12.280	7,5
2003	12.087	-1,6
2004	11.960	-1,1
2005	12.350	3,3
2006	11.280	-8,7
2007	10.766	-4,6
2008 Aralık	6.644	-38,3
2008 Toplam	8.721	-19,0

Kaynak: U.S. Federal Reserve Board of Governors

temsilen belli bir sermaye ortadan kaybolur, sözcüğün tam anlamıyla buharlaşır. Bu buharlaşan sermaye, toplumun gerçek gereksinimleri için kullanılabilir bir sermayenin, toplumsal birikimin yok olması demektir.

Burada kapitalistlerin "aptal" olmadıkları, aşırı-üretim ortaya çıkacağını önceden saptayabilecekleri ileri sürülebilir. Hatta bazı "akıllı" insanlar, böyle bir durumda kendisinin kapitalist olduğunu varsayarak neler yapabileceğini, üretimi nasıl durduracağını, o alandan çıkıp başka alana nasıl yatırım yapacağını bile anlatabilir. Biraz okumuş-"akıllı" insanlar ise, böylesine aşırı-üretim koşullarında kapitalistlerin bir araya gelerek belli anlaşmalar yapabileceklerini, üretimi sınırlandırıcı önlemler alabileceklerini de iddia edebilir.

Şüphesiz bu ve benzeri iddialar ileri sürmek olanaklıdır. Ancak bu iddia sahiplerinin, kapitalizmin böylesine planlı, programlı bir üretimle ilişkisi olmadığını, yani "irrasiyonel" olduğunu anlamadıkları da bir gerçektir. Tarihin gösterdiği tek gerçek, kapitalizmde planlama olmadığı, planlamanın olduğu yerde de kapitalizm olamayacağıdır.

Bugün yaşanan "finans krizi"nin gösterdiği gerçek ise, kapitalizmin bunalımlarının her zaman üretim sürecinden, aşırı-üretimden kaynaklandığıdır. "Finans krizi"nin ağırlaştığı Ekim ayındaki söylemle, finans krizinin "reel sektöre" yansıyor yansımayaacağı değil, bizatihi "reel sektör"ün krizinin finans krizini doğurduğudur. ABD otomobil üretim ve satış verilerinin gösterdiği de bu gerçektir.

Herkes Ulusalçı! Bu Ülkede Hiç Milliyetçi-Faşist Kalmadı mı?

Amerikan emperyalizminin Küba Devrimi'nden çıkardığı en önemli ders, yıpranmış yönetimlerin değiştirilmesidir. Yıpranmış yönetim, halkın tepkilerini artıran ve yer yer bu tepkilerin açık eylemlere dönüşmesine yol açan, yani oligarşi ile halkın tepkileri arasında kurulmuş olan suni dengeyi bozmaya yönelik koşulların ortaya çıkmasına yol açar. Bu nedenle, yıpranmış bir yönetimde ısrar etmek, halkın tepkilerinin daha da artmasından başka bir anlama gelmez.

Amerikan emperyalizminin 1980'lerin dünyasında bulduğu yeni formül ise "yıpranmış kavramların" terk edilmesi ve yerlerine yeni, ama içeriksiz kavramların geçirilmesi olmuştur. Sovyetler Birliği'nde Gorbaçov döneminde "glasnost" (açıklık), "perestroyka" (yeniden yapılanma) gibi iki sözcüğün, o güne kadar yüzü açığa çıkmış, tüm politik tutumları ve ideolojik söylemleri herkes tarafından bilinir ve anlaşılır hale gelmiş revizyonizmi nasıl şirin ve masum gösterdiğini gören emperyalizm, içeriksiz, muğlak sözcükleri "yeni" kavramlar olarak piyasaya sürmüştür.

En bilinen örnekle, "globalizm" kavramı, herkesin istediği gibi anlam yükleyebileceği boş bir kavram olarak ortaya atılırken, aynı zamanda yıpranmış "emperyalizm" kavramının yerine geçirilmesi sağlanmıştır.* Ki-

mi çevrelerce özel olarak "küreselleşme" olarak kullanılan (çokluk "küreselleşme karşıtı" söylemini geliştiren kesimlerce) "globalizm", giderek emperyalizm kavramının unutulmasına yol açmıştır. Artık hemen herkes "globalleşme"den, "globalleşen dünyada yer almaktan" vs. söz eder hale gelmiştir.

"Yıpranmış yönetimler" gibi yıpranmış kavramların terk edilmesinin ve yerlerine içeriksiz yeni kavramların geçirilmesinin en yaygın olduğu alan ise, *ekonomi*dir. Emperyalizm kavramıyla, emperyalist ekonominin ve emperyalist ekonominin işleyiş biçiminin tüm ayrıntılarıyla ortaya konulduğu ve

sıyla Amerikan emperyalizminin işlerini açığa çıkarma, başlı başına "De Vinci'nin Sırrı"nu çözmeye benzetilmektedir. Oysa Amerikan emperyalizmi böyle bir "mutlak güç"e sahip değildir. Onun gücü, en büyük ve en gelişmiş emperyalist ülke olarak sahip olduğu maddi güçlerle sınırlıdır, ama bu maddi güç hiç de küçümsenebilir boyutta değildir. "Globalizm" sözcüğünün yaygınlaştırılması ve "emperyalizm" kavramının yerine kullanılmasının sağlanması olayında görüleceği gibi, Amerikan emperyalizminin maddi gücü akademik yayınlardan günlük basına kadar pek çok alanı kapsayan "medya operasyonu"nu gerçekleştirmek için kullanılmıştır. Diğer bir ifadeyle, bilgi iletişim araçları aracılığıyla (ki bunlar aynı zamanda pasifikasyon ve propaganda araçlarıdır) gerçekleştirilmiştir. Çoğu durumda master ya da doktora tezleri, ekonomik araştırmalar ve projeler finanse edilerek "globalizm" sözcüğünün kullanılması sağlanmış ve yaygınlaştırılmıştır. "Medya"nın ekonomi haberleri de aynı amaç için düzenlenmiş ve finanse edilmiştir. Böylece insanların "emperyalizm" sözcüğünde ifadesini bulan tarihsel bilgi birikimi yok edilmiş ve yerine "yepyeni", ne olduğu bilinmeyen "globalizm" sözcüğü geçirilmiştir. Bu "operasyon"da "marksist" akademisyenler ve yazarlar özel işleve sahiptir.

* Emperyalizm, özel olarak da Amerikan emperyalizmi herşeye "muktedir" değildir. "Komplo" teorisyenlerinin, özellikle de "islamcı" kesimlerin inancı, Amerikan emperyalizmi "global" dünyadaki her olayı (son finans krizinde olduğu gibi "ekonomik kriz"leri bile) önceden planlamakta ve yürütmektedir. Dolay-

“sıradan” insanların bile anlayacağı bir hale geldiği bir ortamda, “makro-mikro ekonomi” gibi yalın akademik kavramlardan yola çıkmış ve alabildiğine akademik görünüm altında yeni kavramlar piyasaya sürülmüştür.* Son finans kriziyle birlikte bolca ve sıkça kullanılan “regülasyon”, “konsolidasyon”, “likit” vb. sözcükler de (ya da terimler) bu durumun son örnekleridir.

“Eski” ya da kimilerinin “ezber” olduğunu iddia ettikleri söylemin dili ve terminolojisiyle söylersek, yapılanlar yalın bir biçimde *kavram keşmekeşi* yaratmaktadır.

“Felsefe, halkın teori alanındaki sınıf mücadelesini temsil eder. Halkın teoride ve düşüncede (politik, ahlaki, estetik vb.) gerçek düşünceler ile sahte düşünceler arasında ayırım yapmalarına yardım eder. İlkel olarak her zaman gerçek düşünceler halka hizmet eder, sahte düşünceler ise düşmana hizmet eder.

Neden felsefe kelimelerle savaşır? Sınıf mücadelesinin gerçekleri, sözcükler tarafından ‘temsil edilen’ düşünceler’ tarafından ‘temsil edilir’. Bilimsel ve felsefi usulamalarda sözcükler (kavramlar, kategoriler) bilginin ‘araçları’dır. Ama politik, ideolojik ve felsefi mücadelede sözcükler aynı zamanda silahtır, patlayıcı ya da uyuşturucu maddedir. Bazen tüm sınıf mücadelesi, bir sözcüğün bir başka sözcüğe karşı mücadelesinde özetlenebilir. Bazı sözcükler kendi aralarında düşman gibi savaşır. Başka sözcükler vardır ki, kesin ama sonuca bağlanmamış bir muharebede muğlaklığın mevzisi dirlir... Felsefe, aynı zamanda en soyut ve zor uzun teorik yapıtlarda bile sözcüklerle savaşır; yalın sözcüklere karşı, muğlak sözcüklere karşı, doğru sözcükler adına ‘nüanslar’la savaşır... Sözcükler üzerinde yürütülen bu fel-

* “Yeni” diyoruz, ancak kullanılan tüm kavramlar, şu ya da bu biçimde, ama çok dar bir kesim tarafından kullanıldığı anlamda “yeni” değildir. Bunlar gerçekte akademisyen vb. kesimlerin kendi akademik “disiplinleri” çerçevesinde kullandıkları kavramlardır da. Ancak burada sözünü ettiğimiz “yıpranmış kavramlar”ın yerine ikame edilen içeriksiz ve muğlak kavramların hedef kitlesi, doğrudan sol ve solun belli bir bilgi ve bilinç ulaştırdığı kitledir. Önemli olan bu kesimler için “yeni” olmasıdır.

sefi savaş, siyasal mücadelenin bir parçasıdır.”**

Yine “eski” söylemle, “oportünizmin ve revizyonizmin her çeşidinin ortak noktalarından birisi de, anlam karışıklığı yaratarak, birbirleriyle eş anlamlı olmayan kelimeleri eş anlamlı kullanarak aynı kategoriye sokmaktadır.”***

Örneğin Mao’nun “halk savaşı” terimi, bir devrim stratejisini ifade eden kavram olmasına karşın, “halk savaşı, halkın savaşıdır” gibi basit, basit olduğu kadar da içeriksiz, muğlak bir anlam yüklenilmiştir. TKP bir adım daha ileri atarak, (“öztürkçe” kullanma gerekçesinin arkasına saklanarak) “mücadele” sözcüğünü “savaşım” sözcüğü ile değiştirmiş ve böylece “halk savaşı” da, TKP dilinde, “kitle savaşımı” haline dönüşüvermiştir. “Halkın savaşımı yükseliyor”, “TKP kitle savaşımını ilerletiyor” vb. türünden sözlerin çağrışım etkisinden yararlanarak kendilerini “savaşçı” bir örgüt gibi sunmaya çalışmışlar, pasifizmelerini gizlemişlerdir.

Bugün en tipik muğlak sözcük ise, “Ergenekon” ve onun “ulusalci”liğidir. “Ergenekon” operasyonlarının tüm “dalgaları”yla birlikte giderek yerleşik hale gelen “ulusalcılar” söylemi, Veli Küçük’ten Yalçın Küçük’e, Doğu Perinçek’ten Kemal Alemdaroğlu’na, Yargıtay Onursal Başsavcısı Sabih Kanadoğlu’ndan Metal-İş başkanı ve Avrasya televizyonu “onursal başkanı” Mustafa Özbek’e kadar herkesi kapsar hale gelmiştir. Bütün bu “komplocu”lar listesine bir de Susurluk hükümlüsü, özel timci İbrahim Şahin eklenmiştir.

Sol ya da solumsu yayınlara ve çevrelere göre, “Ergenekon” operasyonlarında gözüaltına alınan ya da tutuklananlar çokluk “ulusalcılar”dır. Kendilerine “ulusalci” diyenlere göre ise, operasyonun mağdurları aynı zamanda “kemalistler”dir. Doğu Perinçek açısından söz konusu olanlar “vatansız” kişilerdir. Kimilerine göre de, bütün bunlar “Ergenekon” operasyonu öncesindeki adıyla “Kızıl Elma Koalisyonu”dur.

“Komplo” sevenler kadar, tüm toplumsal ve siyasal olayları “birilerinin” (çokluk “Amerika”nın) “komplosu” olarak açıklayanlar da “Ergenekon” operasyonlarında gözal-

** Luis Althusser, “Devrimci Silah Olarak Felsefe”, *LUnità*, Şubat 1968.

*** Mahir Çayan, *Sağ Sapma, Devrimci Pratik ve Teori*.

tına alınanların ilişkilerinin “karmaşık”lığı karşısında kendi teorilerinin ne denli doğru olduğunu görerek sevinmektedirler. Hatta bazılarının “komplo teorileri” (Fehmi Kuru gibi) neredeyse “Ergenekon” iddianamesinin temelini oluşturabilmiştir.

“Ergenekon” operasyonlarında gözaltına alınanların genel “portresi”, asker-sivil-polis-mafya-siyaset-medya alanlarında birbiri içine geçmiş, karmaşık ilişkiler ağının oluşturduğu “gerçek bir komplo örgütü” ortaya çıkarmaktadır.

Bir tarafta yılların “kemalist”leri (İlhan Selçuk gibi), diğer tarafta yılların faşist-milliyetçileri, bir yanda devletin eski kontra-gerilla örgütlenmesi mensupları, öte yanda devletin emekli generalleri “ulusalci” kimliği altında tek bir potada eritmeye çalışılmaktadır.

Oysa (eski Türkçe’yle) “millici”ler (yeni Türkçe’yle) “ulusalci” olurken, kontra-gerilla her zamanki haliyle faşist-milliyetçiler ile “ülkücü mafya”dan oluşmuştur. Emekli generaller ise, “globalizm”in “ulusal devlet”leri tasfiye etmeye başladığı ve tasfiye etmesinin kaçınılmaz olduğu iddiaları ve gelişmeleriyle anti-komünist “milliyetçilik”ten anti-Amerikancı “ulusalcılığa” geçmişlerdir.

Ya “hakiki” milliyetçiler? Daha açık ifadeyle, siyasal olarak MHP’de somutlaşan faşist-milliyetçiler “Ergenekon”un neresinde ve nasıl yer almaktadırlar?

Bugün “Ergenekon” operasyonlarında gözaltına alınan ve tutuklanan “milliyetçiler”, faşistler, geçmişin faşist-milislere, kontra-gerilla işbirlikçileri, “medya”nın “ulusalci” olarak tanımlanmasına rağmen, hala faşisttirler, hala faşist-milliyetçidirler. Dünden tek farkları, büyük bölümü Devlet Bahçeli’nin MHP’inde yer alırken, kalanları Devlet Bahçeli muhalifleri olarak MHP dışında kalmışlar ve değişik biçimlerde (Tercüman, Avrasya Televizyonu vb.) örgütlenmeye çalışmışlardır. “Ergenekon”un “on birinci dalga”sında gözaltına alınan Mustafa Özbek, faşist Türk Metal-İş’in başkanı olarak bu muhalefetin kilit isimlerinden. Nasıl ki DSP-MHP-ANAP koalisyon hükümetinin kurulmasında “MHP değişti” propagandasında ifade edildiği gibi MHP’nin “değişmiş” olduğu varsayılmışsa, Devlet Bahçeli muhalifi faşistler de benzer bir “değişim”e uğramışlardır!

“Değişim” denilen, Anadolu tefeci-tüccar sermayesinin “yeni kuşak” ilişkilerinin

“değişimi”ne benzer bir değişimdir; “dini bütün” Ülker holdingin “yeni kuşak”ının “lüks çikolata devi Godiva”yı satın almasındaki “değişim”dir; takkeli ve badem bıyıklı şeriatçıların, saçları jöleli Ali Babacan’a dönüşümleridir.*

Tüm bunlar, 1991’de Sovyetler Birliği’nin dağıtılmışlığıyla birlikte ortaya çıkan karmaşa, belirsizlik ve umutlar içinde piyasaya sürülen “globalizm”in ürünleridir. 2000 yılındaki dünya ekonomik kriziyle birlikte “globalizm”in “tarihsel” (“tarihin sonu”) bir dönüşüm olmayıp, basit bir propagandif söylem olduğunun ortaya çıkmasıyla on yıllık “değişim” dönemi de sona ermiştir. Afganistan ve Irak’ın işgali, “globalizm” diye sunulan olgunun açık biçimde emperyalizmden başka bir şey olmadığını gösterirken, “globalizm” sözcüğü de yerini emperyalizm sözcüğüne bırakmıştır.

Böylece herkes “global” dünyadan “yerele”liğe, “dünya devleti”nden (“cihan devleti”) ulusal devlete dönüş yapmak zorunda kalmıştır. Ancak gidenler gittikleriyle kalmamış, ulusal devletteki yerleri başkaları tarafından doldurulmuştur. Geri döndüklerinde (özellikle Türki cumhuriyetlere sefer eyleyen faşist-milliyetçiler gibi) eski yerlerinin kapıldığını ve kapanların yerlerini sağlamlaştırdıklarını gördüklerinde, kaçınılmaz olarak kendilerini muhalefet saflarında bulmuşlardır. Faşist Türk Metal-İş gibi bazı kuruluşlar da bu “değişim” sürecinde muhalefetin saflarında yer almışlardır. Bozkurtlu amblemiyle, bozkurt işaretleriyle, milliyetçi-faşist söylemleriyle, “cihan devleti” hayalleriyle “muhalif faşistler”, bir dönem MHP’yi yeniden ele geçirmeye çalışmışlarsa da, bunu başaramamışlar, “Türki cumhuriyetleri seferi”nde olduğu gibi hüsrana uğramışlardır.**

* AKP hükümetinin devlet bürokrasisi içindeki kadrolaşması, tüm hükümet partilerinin yaptığından çok farklı değildir. Aralarındaki fark, AKP’yle birlikte üst ve orta kademe tüm bürokratlar beyaz suratlı, kırmızı yanaklı, çakır gözlü, sünnetli bıyıklı, koyun bakışlı, peşin hükümlü, sarımsı dişlerini göstererek sırttan ve kendileri dışındaki herkese karşı kin ve nefret duygusuna sahip “İslamcı” tipine dönüşmüştür.

** 29 Temmuz 2008’de *Radikal* gazetesinde yayınlanan “MHP, içindeki Ergenekon’u erken tespit edip önlem almış” başlıklı bir haberde şöyle denilmektedir: “Ergenekon iddianamesinde yer alan ‘örgütün Prof. Ümit Özdağ’ı 8. Olağan Kongre’de MHP Genel Başkanlığı için desteklediği’ iddialarını değerlendiren

MHP'yi ele geçirme seferinde hüsrana uğrayan "global" faşistler, "Türki cumhuriyetler" seferinden elde ettikleri deneyimleri pazarlamak ve yeni seferlerin planlarını yapmak için "stratejik araştırmalar merkezleri" kurmaya yönelirken, diğer yandan da "mefkurelerini" açıklayacak bir yayın organı çıkarmaya başlamışlardır. Amerikan "tink-tank" kuruluşlarını taklit ederek kurulan bu "stratejik araştırmalar merkezleri", asıl olarak devletin "ilgili kuruluşları"na kendi deneyimlerini pazarlamak, bu pazarlama ilişkisi içinde devletin "ilgili kurumları"yla yakın işbirliğine girerek, eski ilişkileri canlandırarak yitirdikleri "mevzileri" yeniden ele geçirmeyi amaçlamışlardır. Bu da giderek faşist-milliyetçi muhalefet saflarında "entelektüeller" in ağır basmasına, onların etkin hale gelmesine yol açmıştır. Faşist-milliyetçi "entelektüeller", kimi zaman ASAM örneğinde olduğu gibi, bir süre sonra kendi kuruluşlarından tasfiye edilmişler, kimi zaman yeni, yavru "stratejik araştırmalar merkezi" kurmuşlardır. Türk Metal-İş'in bünyesinde kurulan TUSAM da bunlardan birisidir.

TUSAM'ın işlevini TUSAM'ın kendisi şöyle açıklamaktadır:

"Binlerce yıllık 'cihan devlet' gelenegine sahip, stratejik öneme haiz jeopolitik konumuyla, bünyesinde genç, eğitilmiş ve enerjik bir nüfus barındıran Türkiye, özellikle Soğuk Savaş sonrasında ortaya çıkan yeni dengeler, işbirlikleri ve yapılanmalarda, karar mekanizmalarında ve kendi bölgesi içerisindeki güç boşluğu ortamında, bölgesel lider olma yolunda belki de tek aday olmuştur.

TUSAM-Ulusal Güvenlik Stratejileri Araştırma Merkezimiz, başta G-7ler olmak üzere, küresel güçlerin Avrasya coğrafyasındaki ülkeleri, insanlarını ve kaynaklarını sömürü unsuru olarak görmelerine tepki olarak ve Türkiye'nin çıkarlarını her platformda savunmak ve bu bağlamda geleceğe dönük çalışmalar yapmak amacıyla Türkiye'nin en büyük ve güçlü sendikalarından Türk Metal Sendika-

sı Genel Başkanı Mustafa Özbek'in önderliğinde Türk Metal bünyesinde 2004 Ocak ayında Ankara'da kurulmuş ve Türkiye'nin "ulusal güvenlik" bağlamında ulusal ve bağımsız düşünce üretim merkezi olarak çalışmalarına başlamıştır. TUSAM, savunma ve ulusal güvenliğe yönelik konular üzerine stratejiler üreterek, Türkiye'nin geleceği için bunları paylaşmayı hedefler."

İşte bu TUSAM, *Cumhuriyet* gazetesinin "Strateji" ekini hazırlayan kuruluştur. Böylece "millici/ulusalcı-kemalist" kesim ile faşist-milliyetçi/globalist ("cihan devleti") kesim "entelektüel" düzeyde birbirine yaklaşmış ve benzer "stratejik" görüşlere sahip olduklarını fark etmişlerdir.

Böylesine bir ulusalcı-milliyetçi-faşist "işbirliği" ortaya çıkarken, "cihan devleti" kurmayı amaçlayan faşistler, geçmişteki Türki cumhuriyetleri seferlerinde işbirliği yaptıkları "derin devlet"ten de kendileriyle işbirliği yapan ya da yapacak olan kişiler bulmuşlardır. Bu da onları Susurluk'a bağlamıştır. Özellikle Nahçıvan üzerinden Azerbaycan'da "darbe" girişiminde bulunan ve bu girişimleri Demirel-Türkeş işbirliğiyle Aliyev'e ihbar edilen "cihan devleti" yandaşı muhalif faşist-milliyetçilerin "derin devlet"le olan ilişkileri bu darbe girişimiyle "resmen" sonlanırken, ellerinde kalan sadece Susurluk kâğıtları olmuştur.

"Ergenekon" operasyonlarının ortaya çıkardığı tablo, böylesine ilişkilerin bütünselliğidir.

Görüleceği gibi, "kemalist-ulusalcı/sol cuntacı"lar ile "cihan devleti ülküsü" sahibi, Azerbaycan darbesi tezgahçısı faşist-milliyetçiler entelektüel düzeyde işbirliğine gitmişler, "medya"lık dille söylersek "Kızıl Elma" koalisyonu kurmuşlardır. Bu kesimleri bir araya getiren "ortak payda" ise, Amerika karşıtıdır. Ancak her kesimin Amerika karşıtlığı kendine özgüdür ve kendine özgü olduğu oranda da birbiriyle taban tabana zıttır.

"Cihan devleti" faşistlerinin Amerika karşıtlığı ya da düşmanlığı, temel olarak Azerbaycan darbesinin engellenmesi ve diğer Türki cumhuriyetlerden Amerikanın müdahalesiyle çıkartılmalarına dayanırken, ikinci unsur PKK ve Kuzey Irak olayıdır, dolayısıyla Kerkük "sorunu"dur. Bu karşıtlık dışın-

MHP Grup Başkanvekili Mehmet Şandır, 'O yapılanmayı tespit ettik ve önlem aldık. Bizim partimiz içinde böyle bir eylem geliştirmeye çalıştılar, ancak MHP kendini korudu' dedi."

da Amerikan emperyalizmiyle hiç bir sorunları yoktur. Uzun yıllar “komünizmle mücadele”de Amerikan emperyalizmine sadakata ve canla başla hizmet etmişlerse de, “yeşil kuşak” projesiyle gözden düşmüşler ve “ılımlı islam” projesiyle (BOP) bir kenara fırlatılıp atılmışlardır.

Oysa ulusalcı-kemalistlerin Amerikan karşıtlığı ise, doğrudan ülkenin bağımsızlığı ve emperyalist sömürden kurtarılmasını içerir; “cihan devleti” faşistlerinin tersine, “misak-i milli” sınırları içinde “son Türk devleti”nin yaşatılmasına dayanan “kemalizm”le sınırlandırılmış bir “ulusal” niteliğe sahiptirler.

Ulusalcı-kemalistler, “sol” sıfatları nedeniyle, hemen her zaman devlet tarafından dışlanmış ve zaman zaman “derin devlet”in saldırılarına maruz kalmıştır. Bir kaç istisna dışında bu kesimlerin devlet kurumlarıyla ilişkileri yoktur, orduyla ilişkileri 12 Mart tasfiyesiyle sona ermiştir.

Ancak “cihan devleti” faşistleri, Türki cumhuriyetleri seferlerinde devletin sivil-asker bürokrasisiyle iç içe geçmişler, bu kesimlerle “derin” ilişkiler kurmuşlardır. Bugün “Ergenekon” operasyonunda gözaltına alınan emekli generallerin tamamı o dönemin üst düzey komutanlarıdır. Diğer yandan Susurluk “çetesi”yle aynı “kök”ten gelen, ama farklı alanlarda benzer amaçlar için faaliyet yürüten, bir bakıma “dış” ve “iç” faşistler olarak işbirliği yapmışlardır. “Kumarhaneler kralı” Ömer Lütfi Topal, bu “iç-dış” faşistlerin birlikte hareket ettikleri ve sıkı işbirliği içinde oldukları en önemli olaylardan birisidir.* Bu işbirliği, Kuşadası, Antalya ve

Kuzey Kıbrıs’taki kontra-gerilla merkezlerinin ortak kullanımına kadar uzanmıştır.

Böylece “cihan devleti” faşistleri Sovyetler Birliği’nin dağıtılmışlığı koşullarında Türki cumhuriyetlere sefer eyleyen “ülküdaşlar”dan oluşurken, “iç düşman”a karşı “savasan” “ülküdaşlar”la sürekli işbirliği içinde bulunmuşlardır. Türki cumhuriyetleri seferi hüsrana uğrayınca, bu “dış faşistler” yeniden ülkeye geri dönmüşlerdir. Ancak “iç”teki yapı Susurluk olayıyla birlikte büyük ölçüde dağılmış olduğundan, kendilerinin “dış” yapılarıyla ülke içinde faaliyet yürütmek durumunda kalmışlardır. MHP’nin Ecevit hükümetinde koalisyon ortağı olması da, onların MHP içinde etkin olmalarını engellemiştir. Bu faşistlerin ülke içinde yeniden yapılanmaları ise, ABD’nin Irak’ı işgali sonrasında ve AB karşıtlığının yükseldiği döneme denk düşer. Ama asıl etkinlikleri AKP’nin iktidar olmasıyla birlikte “servetin el değiştirilmesi” sonucu “ülkücü camia”nın bundan zarar görmeye başlamasıyla ortaya çıkmıştır.

Zaten Türki cumhuriyetleri seferiyle elde etmeyi umdukları “servet”i kazanamamış olan bu kesim, ülke içinde AKP’nin “yeşil sermaye” temelindeki “servet”i ele geçişi karşısında hem mağdur, hem de mağdurların savunucusu olarak ortaya çıkmıştır. Diğer bir ifadeyle, oligarşi tarafından 1990’larda Türki cumhuriyetlere yöneltilen küçük ve orta sermaye kesiminin geri dönenleri ile AKP “mağduru” sermaye kesimleri birbirine yaklaşmıştır. Böylece “ortak düşman” AKP olmuştur.

Bu “ülküdaş”ların geçmiş ilişkilerinden kalma “derin ilişkiler”, “çete” ilişkileri, “mafya” ilişkileri, her durumda bu “ortak düşman”a karşı kullanılabilen ya da kullanılacak olan ilişkiler durumunda olduğu için de, AKP tarafından “baş düşman” olarak kabul edilmiştir.

AKP’nin ABD tarafından açıkça destekleniyor olması da, bu “ülküdaş”ların ABD karşıtlığını yükseltmelerinde etkin bir rol oynamıştır. Ancak bu ABD karşıtlığı da, kendilerine yönelik operasyonların başlatılmasının en önemli nedenlerinden birisi olmuştur. Özellikle “çuval olayı”na yol açan Kerkük “örtülü operasyonu”nda şu ya da bu bi-

* Ömer Lütfi Topal, üçü Bakü, Kuzey Kıbrıs ve Türkmenistan’da olan toplam 17 kumarhanenin sahibi olarak görünüyordu. Yıllık kazancının 1,1 milyar dolar olduğu ileri sürülen Topal, kumarhane şirketinin dışında ayrıca 23 şirketin sahibi durumundaydı. Açık biçimde “Türki cumhuriyetler” seferinin finansmanını sağladığı gibi, ülke içindeki Çatlı grubunun kontra-gerilla faaliyetlerini de finanse ediyordu. JİTEM ve Veli Küçük, tüm “derin devlet” mensupları gibi her iki kesimle ilişki içinde olduğu gibi, bu finans ilişkilerini de kullanmışlardır. Ancak Turgut Özal tarafından beş yıldızlı otellerin kumarhane açmalarına izin veren yasa, 28 Şubat sürecinde iptal edilmiştir. 28 Şubat süreci, sadece şeriatçı kesime, “yeşil sermayeye” değil, aynı zamanda “derin devlet” içindeki denetim dışına çıkmış olan kesimlere de yönelik bir dizi operasyonu içerir. Bu süreçte Özel Harekat Dairesi kapatılmış, özel timler lağvedilmiş, daha da önemlisi polis istihbarat yapılanması dağıtılmıştır. Bir bakıma, bugün karşı kar-

şıya gelmiş görünen AKP ile faşist-milliyetçiler 28 Şubat sürecinin iki ana mağduru durumundadır.

çimde yer alışları ve Kuzey Kıbrıs'taki faaliyetleri ABD'nin bu kesimleri tasfiye etme karar vermesinde etkili olmuştur.

Bugün "Ergenekon" operasyonlarının geldiği boyut, AKP'nin "yeşil sermaye"si ile "ülkücü sermaye"nin açık çıkar çatışmasıdır. Oligarşi dışındaki sömürücü sınıfların kendi iç çatışmasının yeni bir biçimi olan bu çatışma, geçmişte devlet olanaklarını kullananların, bugün devlet olanakları kullanılarak tasfiye edilmesinin çatışmasıdır.

Ulusalci-kemalistlerin bu çatışmada "figüran" olarak yer alışları ise, onların "müzmin düzen karşıtlığı"nın, "düşmanımın düşmanı dostumdur" oportünizminin ürünüdür. Ancak bu "figüran" konumları, aynı zamanda "Ergenekon" operasyonlarının gerçek amacının gözlerden uzaklaştırılmasına, "sol ile sağın" işbirliği yaparak AKP iktidarını devirmeye yönelik "komplo" kurdukları görünümü verilmesine uygun bir zemin oluşturmuştur. Operasyonda gözaltına alınan "solcu"ların açıklamalarında söylendiği gibi, "Ergenekon" operasyonları tüm AKP karşıtlarını tasfiye etmeye yönelik hale getirilmesiyse, bir taşla iki kuş vurmaya yönelmiştir.

Sinan Aygün'le somutlaşan ve Türk Metal İş'le gelişen olaylar, küçük ve orta sermaye kesimleri arasındaki çatışma ve polisiye yöntemlerle yürütülen tasfiyedir, politik ifadesiyle "şeriatçı sermaye" ile "faşist sermaye" arasındaki hesaplaşmadır. Her iki kesim de, ellerindeki tüm yasal ve yasadışı

güçleri harekete geçirmişlerdir.

Açıktır ki, faşist faşisttir, şeriatçı şeriatçıdır. Bunları "ulusalci" ya da "ılımlı islamcı" gibi farklı, içeriksiz, boş kavramlarla tanımlamaya çalışmak ve tanımlamak, her durumda onların gerçek niteliklerinin gözlerden kaçınılmasına yol açacaktır. Bu savaş kimin kazandığının ya da kazanacağını hiç bir önemi yoktur. Oligarşi dışındaki sömürücü sınıflar arasındaki çatışma ne kadar şiddetli olursa olsun, aralarındaki çelişkiler uzlaşmaz nitelikte değildir. Bugün için bu çelişkileri uzlaştıracak, uzlaşmayı sağlayacak bir "hakem" ortaya çıkmamışsa da (ki oligarşiden başkası olamaz), çıkmayacağı anlamına gelmez. Sinan Aygün olayında görüldüğü gibi, AKP'ye "yakın" duran R. Hırcaklıoğlu'nun temsil ettiği "orta" kesim zaman zaman uzlaşma sağlamaya çalışmaktadır. Ancak savaş AKP'nin iktidar olma avantajıyla ve iktidar olanaklarıyla yürütüldüğünden diğer kesim tümüyle tasfiye edilmeden bitecekmiş gibi de görünmemektedir. (Operasyonların emekli generalleri de kapsamı nedeniyle genelkurmay devreye giriyor olsa da, çatışmanın sınıfsal kökleri karşısında etkisiz kalmaya mahkumdur.) Yerel seçimlerde AKP'nin olası bir başarısızlığı, bu savaşta geçici bir ateş-kese ve gideerek yeni bir "consensus"a yol açabilir. Ama savaş, yine de sona ermeyecektir. Her şey iç pazarın yeniden paylaşımının tamamlanmasına bağlıdır.

Gittiği Yere Kadar Gitsin'cilere Standart Karşı-Ayaklanma Stratejisi

“Santiago Araştırma Enstitüsü'nün direktörü, taşradan gelmekte olan annesini karşılıyor. Yeni Peugeot'su ile annesini havaalanından alınca, annesi soruyor:

– “Bu güzel arabayı nereden aldın?”

– “Enstitü ödedi, diktatörlüğü yıkmak için arabaya ihtiyacım var.”

Villalarla dolu bir bölgedeki oğlunun evine yaklaşıncı anne soruyor:

– “Bu güzel evi nasıl aldın?”

Oğlu cevap veriyor:

– “Enstitü ödedi, diktatörlüğü yıkmak için yaptığım araştırmamda bu eve ihtiyacım var.”

Yemek odasına giriyorlar ve anne deniz ürünleri, tavuk, salatalar ve iyi bir kadeh şarapla donatılmış sofrayı görünce şaşırıyor:

– “Pekala bu yemeği nasıl buldun?”

Cevap:

– “Enstitü ödedi, diktatörlüğü yıkmak için bu yemeğe ihtiyacım var.”

Bunun üzerine anne kafasını kaşıyor ve şu nasihatı veriyor:

– “Dikkat et ki, kimse diktatörlüğü yıkmazın, yoksa sen bütün bunları kaybedersin!” (Gaby Weber, *Gerilla Bilanço Çıkartıyor*, s. 34-35.)

Soru çok yalındır: Ortada bir gerilla örgütlenmesi ve gerilla eylemleri söz konusuysa, bu gerillaya karşı oligarşik devlet aygıtı ne yapar?

Bu sorunun en yalın yanıtı, gerillaya karşı topyekün mücadeleye girişir olacaktır. Bu mücadele, açıktır ki gerillaya karşı bir mücadeledir, yani karşı-gerilla (kontra-gerilla) operasyonlarıdır. Doğal olarak, o güne kadar geleneksel biçimde dış düşmana karşı ülkenin savunulması ve ülke içinde asayişin sağlanması için örgütlenmiş olan devletin zor güçleri (ordu, polis, jandarma) karşı-gerilla operasyonlarına uygun biçimde yeniden örgütlenir ve düzenlenir. Karşı-gerilla örgütlenmesi ise, CIA'nın standart karşı-ayaklanma stratejisi çerçevesinde neredeyse standart hale getirilmiştir. CIA'nın Panama, Guatemala ve ABD'deki kontra-gerilla eğitim okullarında ilgili ülkelerden gelen polis ve askerler bu standart karşı-ayaklanma

stratejisine göre eğitime tabi tutulurlar.*

İşte polis ve askerlerin özel eğitime tabi tutuldukları bu okullarda “standart” kontra-gerilla stratejisine uygun elemanlar yetiştirilir. Ancak bu eğitim, CIA'nın “standart” kontra-gerilla stratejisinin sadece uygulamaya yönelik bölümünü oluşturur.

Stratejinin esası, gerillaya karşı (kontra),

* Bu konuda, “medya” diliyle söylersek, Susurluk hükümlüsü ve Ergenekon'un “on birinci dalga”sında tutuklanan “özel timci” İbrahim Şahin tipik örnektir. İbrahim Şahin, 1982 yılında Genelkuruma bağlı Özel Harekat Dairesi'ne alınan polislerdendir. Önce Genelkurum bünyesinde kurulmuş olan “Özel Harekat Okulu”nde eğitim görmüş, 1984 yılında Almanya'da “GSG-9 Komando Kursu”na ve 1987'de ABD'de “Anti-Terör Kursu”na katılmıştır. 1990 yılında İstanbul “Özel Harekat Şube Müdürü” olmuştur. 1990-93 yıllarında İstanbul'daki “anti-terör” operasyonlarını yönettikten sonra, 1993 yılında Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bağlı yeni kurulan “Özel Harekat Daire Başkanlığı”na getirilmiştir.

gerilla savaşı yöntemlerine karşı askeri ve sivil uygulamalar ve bunların örgütlenmesidir. Bu stratejiye göre, gerilla, Mao'nun deyişiyle, "suda balık" gibidir, yani halkla iç içedir. Dolayısıyla balığı yakalamak için, asil olarak suyun kurutulması gerekir. Kontra-gerilla stratejisinin hedefi de, halkın gerillaya verdiği desteği kesmek ve bu yolla gerillayı tecrit etmektir. Kendi dilleriyle ifade edersek, "terörist"le mücadele ederken "terörizmle mücadele"yi ülke çapında yürütmektir. Söz konusu olan kır gerillasıysa, bir yandan kır gerillasının köylülerle temasını kesmeye çalışılırken, diğer yandan gerillaya yeni katılımların olmasını engellemeye çalışılır. Bu nedenle, "karşı-ayaklanma stratejisi" ya da kontra-gerilla stratejisi, askeri operasyonlarla iç içe geçmiş "sivil operasyonlar" kapsar ve "sivil operasyonlar" bu stratejinin ana gövdesini oluşturur.

Askeri operasyonlar, gerillaya yönelik istihbarat faaliyetlerinden ve bu faaliyetlerden elde edilen bilgilerle gerillanın bulunduğu yerlere yapılan askeri hareketlerden ibarettir. Kendi içinde değişik askeri teknikleri ve taktikleri içeren bu harekatta istihbarat faaliyetleri, gerilla örgütlenmesinin içine ajan sızdırmaktan, gerillanın faaliyet alanlarında muhbirler ağı oluşturmaya kadar uzanan geniş bir alanı oluşturur. Şehir gerillasının bulunduğu evlerin saptanması, kır gerillasının depo ve barınaklarının bulunması bu istihbaratın asıl amacıdır. Bunlar bir kez saptandıktan sonra, yapılacak olan, buraların basılması ve içindekilerin imha edilmesidir.

Bu askeri operasyonlar, Genelkurmayın sözüyle, "terörizmle mücadele" kapsamına girer, ancak asıl olan "terörizmle mücadeledir". Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, "terörizmle mücadele", bütünsel ve uzun süreli bir "sivil operasyonlar" dizisinden oluşur.

"Ulusal Güvenlik Doktrini, uluslararası komünizmin amacına ulaşmak için toplumu içten çökertmeyi amaçladığını savunuyordu. Bu iç düşmana karşı tüm metodlarla, yasaların dışında da, mücadele edilmesi gerekiyordu. Bilimsel yöntemlerle işkence, silahlı kuvvetlerin yüksek kumandasına bağlı paramiliter çeteler ve rejim karşıtlarının öldürülmesi Ulusal Güvenlik Doktrini'nin ayrılmaz parçalarıdır. Devlet sınırları artık geçerli de-

ğildir, geçerli olan ideolojik sınırlardır, geçerli olan dünya komünizminin ve onun emrindeki iç düşmanın geri püskürtülmesinden ibaret olan Batı'nın ortaklığıdır... Ulusal Güvenlik Doktrini uyarınca silahlı kuvvetlere sadece baskıya indirgenemeyecek yeni bir sosyal rol verilmektedir. Ulusal Güvenlik Doktrini daha sonra ek bir unsurla genişletildi: Ayaklanmaya Karşı Mücadele (*Counter-insurgency*). Bu altmışlı yıllarda gerilla hareketlerinin ortaya çıkışına bir yanıtı ve gerilla hareketleri de Ulusal Güvenlik Doktrini'ne bir cevaptı. *Counter-insurgency*, ağırlığı, gizli servislerin geliştirilip güçlendirilmesine, baskı metodlarının araştırılmasına ve basın faaliyetine verdi. **İnsanların kafasını fethetmek gerekiyordu. ABD dostu medyalara milyonlar akıtıldı, sağ gazeteciler finanse edildi ve uluslararası basın kuruluşları, insan ve basın özgürlüğünün ABD yorumuyla donatılıp yetiştirildi...** Ayaklanmaya karşı önlem alıcı mücadelenin anlamı, balığın, gerillanın hareket ettiği suyu zehirlemektir."* (abc)

Evet, asıl amaç "suyu zehirlemek", yani balığı yakalamak için suyu kurutmaktır. Bu amacın ana unsuru *solcular*, *solcu aydınlar*dır. Ana kurumlar ise, "*medya*" ve *üniversiteler*dir. Böylece Turgut Özal'ın sözünü ettiği "transformasyon" gerçekleştirilir ve *solcu aydınlar* düzene entegre edilip "terörizmle" mücadelenin ana unsuru haline getirilirler. Düzene entegre edilmiş, "transfer" edilmiş solcuların ve solcu aydınların asli işlevi, sola ilişkin her şeye saldırmak, sol düşünceye olan inancı ve güveni sarsmak, "statükoyu

* Gaby Weber, *Gerilla Bilanço Çıkartıyor*, s. 15.

** Elbette söz konusu olan işlevi yerine getirmek için sadece "solcu aydınlar" yeterli değildir. Devrimci mücadelenin yükseliş döneminde ortaya çıkmış olan solcular ve solcu aydınlar bir kez devşirildi miydi, kaçınılmaz olarak devrimci mücadelenin geriye itilmesi yüzünden yeniler ortaya çıkmamaktadır. Eski solcu devşirmelerin zaman içinde yıpranmaları ve yüzlerinin açığa çıkması koşullarında "yeni ve taze" yüzlere gereksinme duyulur. İşte bu "yeni ve taze" yüzler, devrimci mücadeleden devşirilemediği için, doğrudan sağın kendi adamları arasından bulunup piyasaya sürülür. Bugün "medya"da ortaya çıkan "yeni ve taze" yüzler, çokluk solla, sol mücadeleyle hiç bir ilişkisi olmayan, genel olarak "liberal" denilen kesimlerden türetilmiştir.

parçalamak”tır.**

Bu “karşı-ayaklanma stratejisi”nin ya da “düşük yoğunluklu çatışma” doktrininin ülkemiz somutundaki uygulamalarını ve sonuçlarını, Ergenekon operasyonlarında ve bu operasyonlar karşısında “medya”da yer alan tutumlarda görmek olanaklıdır.

Üniversite rektörlerinden basın mensuplarına kadar uzanan Ergenekon operasyonları, bir bakıma geçmiş dönemdeki *kontra-gerilla örgütlenmesinin belli bir kesimine* yönelik bir operasyon *görünümüne* sahiptir. Bu görünümünden yola çıkan pek çok “medya” mensubu ya da “sivil toplum kuruluşu”, Ergenekon operasyonunun “*gittiği yere kadar gitsin*” türünden açıklamalar yapmakta ve “asıl” olanın geçmişteki kontra-gerilla faaliyetlerinin “açığa çıkartılması” olduğunu söylemektedirler. Örneğin faşist Türk Metal İş başkanı Mustafa Özbek’in gözaltına alınıp tutuklanması üzerine bir açıklama yapma “ihtiyacı” duyan KESK adına şöyle denilmektedir:

“Ergenekon ülkemizde 6-7 Eylül 1955’den bu yana örgütlü, sistemli, planlı bir şekilde provokasyonlar, sabotajlar, katliamlar, işkenceler, infazlar gerçekleştirmiş ve neredeyse 60 yıldır sürmekte olan bir politikanın sorumlusu ve uygulayıcısıdır. Son yıllarda yaşanan bazı toplumsal olaylar, faili meçhul cinayetlerin sorumlusu Ergenekon yapılanmasıdır. Örgütün bütün karanlık ilişkileri, kime ve nereye kadar uzandığına bakılmaksızın açığa çıkarılmalıdır. Varlığı hâlâ inkâr edilen, ancak ‘Ergenekon’ içinde merkezi bir rol oynadığı açık seçik ortada olan JİTEM soruşturulmalıdır.”

Yine aynı “ihtiyaç” nedeniyle açıklama yapan DİSK başkanı Çelebi ise, “Yapılacaksa tam yapılınsın. Biz de Kemal Türkler’in katilini bilmek istiyoruz. Böyle bir örgüt davası varsa biz onun ancak yargıcı oluruz” beyanında bulunmuştur.*

Yine “medya”nın en tipik anti-Ergenekon köşe yazarlarından birisi olan *Derya Sazak*, Fikri Sağlar-vari bir “kararlılık” içinde, Uğur Mumcu’nun da Ergenekon tarafından öldürüldüğünü ileri sürerek, “gittiği yere kadar gitsin” cilerin başında yer alır.

Bu “gittiği yere kadar gitsin”cilik ve bunu savunanlar, Ergenekon operasyonlarının bir dönemin kontra-gerilla örgütlenmesine yönelik bir görünüm almasından yola çıkarken, “karşı ayaklanma” stratejisinin sadece “operasyonel” bölümüyle ilgilenmeyi tercih etmektedirler. Diğer bir ifadeyle, “*terörizmle mücadele*” boyutuyla değil, “*teröristle mücadele*”yle ilgilenmektedirler. Operasyonların İlhan Selçuk’tan Mustafa Baybay’a, İstanbul Üniversitesi eski rektörü Kemal Alemdaroğlu’ndan YÖK başkanı Kemal Gürüz’e, Yeditepe Üniversitesi sahibi ve eski İstanbul belediye başkanı Bedrettin Dalan’a kadar uzanması değil, JİTEM kurucusu Veli Küçük’ün, özel timci İbrahim Şahin’in ve emekli generallerin gözaltına alınmasıyla ilgilenilmektedir. Oysa Ergenekon operasyonlarının en çok ilgi çeken bölümü (ve de kafaları karıştıran bölümü), “tetikçiler”den çok “beyinler”in gözaltına alınmasıdır.

Eğer “Ergenekon, ülkemizde 6-7 Eylül 1955’den bu yana örgütlü, sistemli, planlı bir şekilde provokasyonlar, sabotajlar, katliamlar, işkenceler, infazlar gerçekleştirmiş ve neredeyse 60 yıldır sürmekte olan bir politikanın sorumlusu ve uygulayıcısı” ise, açıktır ki, tüm zamanlardaki kontra-gerilla örgütlenmesinin asker ve sivil operasyonları ile yapılanmasının ele alınması ve açığa çıkartılması gerekir. Bu durumda “karşı ayaklanma” stratejisinin “sivil” yapılanması ve faaliyetleri, en az “operasyonel” bölümü kadar önemlidir.

Latin-Amerika pratiğinde açıkça görüldüğü gibi, “karşı ayaklanma” stratejisinin “sivil” yapılanması, üniversitelerden basın yayın kuruluşlarına ve sendikalara kadar uzanan geniş bir örgütlenmeyi kapsar. Üniversiteler, devrimci mücadelenin en dinamik ve genç kadrolarının kaynağı olarak ve sendikalar işçi sınıfının bilinçlenmesi ve örgütlenmesinin temeli olarak kabul edilir. “Medya” ise, günlük gazetelerden televizyonlara, romanlardan “bilimsel” araştırmalara kadar pek çok ideolojik manipülasyon ve dezenformasyon faaliyetlerinin kaynağıdır. Dolayısıyla “karşı ayaklanma” ya da “kontra-gerilla” stratejisinin en az masraflı, ama en çok verimli olan “sivil” ayağı, askeri-polis operasyonlarından çok daha önemlidir.

1983 yılında ABD Dışişleri Bakanı George Schultz ve USIA’nın direktörü Charles

* Akt. Ece Temelkuran, Milliyet, 28 Ocak 2009.

Wick tarafından kamuoyuna tanıtılan “demokrasi projesi” (*Project Democracy*), bu stratejinin “sivil” bölümüne ilişkin yeni ve dünya çapındaki uygulamasının yeni adı olmuştur. Kendi ifadeleriyle, bu proje, geri-bıraktırılmış ülkelerde “demokrasinin alt yapısını” oluşturacaktı ve bu amaçla “partiler, enstitüler, üniversiteler, sendikalar ve gazeteler finanse edilecekti.”

Ve uygulamaya geçildi. Dünyanın her yerinden politikacılar, üniversite öğretim üyeleri, sendikacılar ve gazeteciler ABD’ye getirilerek eğitildiler. Eğitim sonrasında ülkelere geri dönen bu kişiler, “demokratik açılım” çerçevesinde ilgili kurumlara ve kuruluşlara yerleştirildiler. Amaç açıktı: İnsanların kafaları fethedilecekti.

Bugün Ergenekon operasyonları *hiç bir biçimde* Amerikan emperyalizminin “demokrasi projesi” çerçevesinde ya da karşı ayaklanma stratejisi kapsamında “sivil” örgütlenmesine yönelmemiştir. Tam tersine, bu “sivil” örgütlenme, yani partiler, üniversiteler, sendikalar, vakıflar ve “medya”daki örgütlenme, “gittiği yere kadar gitsin” söylemiyle Ergenekon operasyonlarının sürmesini istemektedir. Çünkü Ergenekon operasyonu, bir dönemin kontra-gerilla örgütlenmesinin “yerel” yapılanmasına (“yerli yapım”) ve “operasyonel” faaliyetlerinin bir bölümüne yönelik sürdürülmektedir. Bu yapı, soldan devşirilmiş “sivil” unsurlardan çok, sağdan oluşturulmuş geleneksel anti-komünist “sivil”lerden oluşmaktadır. Bu anti-komünist “siviller”, tıpkı “operasyonel” bölüm gibi, 1990’ların sonlarından itibaren “globalizm” karşısında ulusal-devletçi bir yönelime kaymışlardır. (Bu nedenle de kendilerine “ulusalcı” denilmesinden hiç de rahatsız olmamaktadırlar.) Tasfiye edilmeye çalışılanlar da bu kesimlerdir.

Ama asıl olan “esas Ergenekon” ise, Ece Temelkuran’ın sözüyle, “meselenin ‘hâkimi’ olmak”sa, yüzleri açığa çıkmış, tüm ilişkileri “medya”da sergilenmiş bu tip kontra-gerilla örgütlenmesinden söz etmek yerine, “demokrasi projesi” kapsamındaki “esas Ergenekon” açığa çıkartılmalıdır. Bu “Ergenekon” açığa çıkartılmadığı sürece, yürütülen Ergenekon operasyonları bir dönemin iç hesaplaşmasından öteye geçmeyecektir. Üstelik bu iç hesaplaşmanın bir tarafı da, sözünü ettiğimiz “esas Ergenekon”dur, yani kontra-gerilla stratejisinin uzun dönemli “si-

vil” yapılanmasıdır.

Örneğin Ergenekon operasyonlarının en sıkı destekçilerinden “sol” görünümlü her hangi bir “medya” yazarı ya da “sol” sendikacı ele alınsa, bu yazar ya da sendikacının “demokrasi projesi” kapsamında eğitilmiş ve kurumlarının en üst düzey yöneticiliğine kadar yükseltilmiş olduğunu görmek fazlasıyla şaşırtıcı olmayacaktır. Öyle ki, sadece bu kişilerin “ilişkileri”ne bakıldığında bile, ortaya garip, garip olduğu kadar karmaşık, karmaşık olduğu kadar ilginç, ilginç olduğu kadar karşı-devrimci ilişkiler yumağı ile karşılaşılabilmektedir. Örneğin 1995-98 yıllarında *Milliyet* gazetesinin Genel Yayın Yönetmenliğini yapmış bir kişinin ABD’de yaşayan oğlunu CIA’nın “stratejik araştırma merkezleri”nden birisinde Zeyno Baran adlı CIA uzmanının asistanı olarak görmek şaşırtıcı olmamaktadır. Aynı şekilde herhangi bir sendikanın başkanı ya da danışmanı, değişik ilişkiler içinde AB fonlarıyla bağlantılı olduğu, bulunduğu “makam”ı bu ilişkiler aracılığıyla sağladığı görülebilmektedir. Bu ve benzeri “girift” ilişkiler ağı, mevcut Ergenekon operasyonlarındakine benzer bir başka yapılanmanın olduğunu göstermektedir.

Eğer “karşı ayaklanma” stratejisinin değişik zamanlardaki uygulamalarından ve bu uygulamaların açığa çıkartılmasından söz ediliyorsa, açıktır ki bu stratejinin tüm yapılanması açığa çıkartılmalıdır. Devrimcileri ilgilendiren ve ilgilenmelerine değer olan da, bu stratejinin tüm yapılanmasının açığa çıkartılmasıdır.

Bugünkü Ergenekon operasyonlarının hedef aldığı kesim, kontra-gerilla örgütlenmesinin asker-polis-sivil yapılanmasının “yerli yapım” bölümüdür. Bu “yerli yapım” bölümü, ABD ve AB karşıtlığı temelinde, ABD ve AB yandaşı olan diğer kesimlerle hesaplaşma içine girmiştir. Bu “yerli yapım” bölümü anti-komünist özü ve faşist milislerle olan bağlantısıyla, BOP’un “ılımlı islamcı”larına ve “demokrasi projesi” kapsamındaki eski-devşirme “solcular” a bir tehdit haline gelmiştir. Operasyonlar karşısında bu kesimlerin duyduğu sevinç ve şükran duyguları, bu tehditten kurtulmanın sevinci ve şükranıdır.

Evet, Ergenekon operasyonu, iddia edildiği gibi, ne “temiz eller” operasyonudur, ne Glodio-vari bir kontra-gerilla örgütlenmesinin tasfiye edilmesidir. Bu, karşı-ayaklanma

(kontra-gerilla) stratejisinin nispeten yeni bölümlerinin eski bir bölümünü tasfiye etme girişimidir. ABD kadar AB de, bu girişimin içinde yer almaktadır, ancak bu iki emperyalist güç açısından operasyonların “sonuç alıcı” olması önemli değildir. Yerine getirmesi gereken tek işlev, “efendinin” kim olduğunu dosta-düşmana göstermektir.

Ergenekon operasyonunun bir başka gerçeği ise, “hukuk devleti” ve “temsili demokrasi” denilen şeyin sadece lafta olduğunu, gerçekte ve uygulamada hukuksal ve demokratik hakların hiç bir işleve sahip olmadığınıdır. Bu, sadece operasyonların ve sorgulamaların yasalara uygun olup olmamasıyla değil, aynı zamanda kullanılan araçların, yasal gerekçelerin yasadışı olmasından kaynaklanmaktadır. Bunun en açık olgusu ise, itirafçıların karşı itirafçılıklarına dayanılan iddianamedir.

Mevcut itirafçılık yasasına göre, bir kişinin itirafçı olabilmesi için, “yasadışı ya da terörist örgütler”in çökertilmesine ve deşifre edilmesine ilişkin yeterli bilgi vermiş olması şarttır. Bu bilgiyi veren itirafçının itiraflarını esas alan operasyonlar da mevcut düzen açısından yasal/meşru operasyonlar niteliği kazanır.

Bugün Ergenekon davasında “yasal kanıt” olarak kullanılan itirafçıların hemen hepsi, bir başka “yasadışı ya da terörist örgüt”ün itirafçısıdır. Şimdi aynı itirafçılar, itirafçılık yasasıyla meşru/yasal kabul edilen “yasadışı ya da terörist” örgütlere yönelik operasyonlarda yer alanların faaliyetlerini itiraf etmektedirler. Eğer birincisindeki itirafılar “yasal kanıt” niteliğindeyse, buna dayanılan operasyonlar da kaçınılmaz olarak “yasal” olacaktır. Şimdi ise, yeni itiraflarla, birinci itirafçılıklarından kaynaklanan operasyonların “yasadışı” olduğunu itiraf etmektedirler.

Daha da garip (ve vahim) olanı ise, bugüne kadar itirafçıların itiraflarına dayandırılan her türlü “yasal kanıt” işlemini gayri-meşru kabul eden, itirafçılığı ahlaksızlıktan öte gayri-insani gören çevrelerin (özellikle sol çevrelerin), Ergenekon davası kapsamında itirafçıların itiraflarını “yasal kanıt” olarak benimsemeleri ve tüm Ergenekon senaryolarını bunun üzerine inşa etmeleridir. Özellikle JİTEM’in kontra-gerilla operasyonlarına ilişkin “itiraf”lar, geçmişteki iddiaların ne

denli doğru olduğunun kanıtı olarak kullanılmaktadır. Aynı itirafçıların, geçmişte bugün bu itirafı doğru kabul edenleri suçlayan itirafalarda buldukları ise hiç anımsanmamaya çalışılmaktadır. İşlerine geldiğinde itirafçıların itiraflarını “kanıt” olarak kullanmak, işlerine gelmediğinde bunları tümüyle “yalan” olarak ilan etmek, açıktır ki, bunu yapanların su götürmez birer oportünist olduklarını kanıtlar.

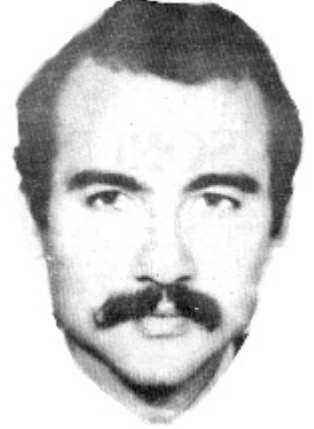
Evet, devrimci mücadeleye karşı Amerikan emperyalizminin geliştirdiği kontra-gerilla stratejisi ve örgütlenmesi bir gerçektir. Bu strateji ve örgütlenme, sivil-asker-polis her kesimi kapsar. En büyük özelliği, “iç düşmana karşı tüm metodlarla, yasalardan dışarıda da, mücadele edilmesi”dir. Yani tümüyle mevcut düzenin kendi *yasallığına* karşı ve *yasallığın dışında* karşı-devrimci bir stratejidir. Herhangi bir hümanist-liberal küçük-burjuva, bu karşı-devrimci stratejinin yasadışı uygulamalarını gerçekleştirenlerin bazılarının cezalandırılmasıyla stratejinin yasadışı niteliğinin sona ereceğini hayal eder. Bu hayalleri nedeniyle de, kontra-gerilla örgütlenmesine ve stratejisine karşı çıkmazlar. Onların karşı oldukları tek şey, “yasadışı” kontra-gerilladır, dolayısıyla “yasal” kontra-gerilladan yanadırlar. Yasallığı da belirleyen, bu kontra-gerillanın kendilerine dokunup dokunmamasıdır. “Gittiği yere kadar gitsin” ciliğin özü, aslı astarı da bu “yasal” kontra-gerilla yandaşlığından başka bir şey değildir.

Gerçekte ise, “yasal” ya da “yasadışı” her türden kontra-gerilla strateji ve örgütlenmesinin etkisizleştirilmesinin tek yolu, stratejinin içerdiği sivil-asker-polis unsurlarından herhangi biri olmamaktan geçer. Manipülasyon ve dezenformasyon yazıları yazmayan yazar, haberleri geçmeyen gazeteci, “sivil toplum örgütü” kisvesi altında faaliyet yürütmeyen demokratik kitle örgütleri, işçi sınıfının gerçek sınıf sendikacıları bu stratejiyi etkisizleştirecek en önemli unsurlardır. Bunun dışında kalan tüm kontra-gerilla faaliyetleri ise, devrimci örgütün üstesinden gelebileceği faaliyetlerdir. Bu unsurlar ne kadar etkisiz olurlarsa, devrimci örgüt de o kadar kontra-gerillanın “sivil” unsurlarına yönelmek durumunda kalır. Doğal olarak da, bu mücadele, “gittiği yere kadar gider”.

YÜKSEL ERİŞ

1951 Tekirdağ/Şarköy
21 Ocak 1977/Trabzon

1951 yılında Tekirdağ'ın Şarköy ilçesinde doğdu. Devrimci mücadeleye, Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'nün Müzik bölümüne girdikten sonra aktif olarak katıldı. 30 Mart 1972'deki Kızıldere olayından sonra THKP-C'nin yeniden örgütlenmesinde etkin olarak çalıştı. 1974 yılına kadar ülkenin değişik yerlerinde örgütlenme çalışmalarını sürdürdü. Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi/Halkın Devrimci Öncüleri'nin kurucularından olan Yüksel yoldaş, ülkenin değişik bölgelerinde örgütücü ve yönetici olarak görev yaptı. 1976 yılına kadar sürdürdüğü Güney Anadolu bölge yöneticiliğinden Karadeniz bölge yöneticiliğine atandı ve kır gerillasının stratejik hazırlıklarını yönetti. THKP-C/HDÖ Merkez Yönetim Komitesi üyesi olarak "26 Ocak Harekâtı" için bulunduğu Trabzon'da 21 Ocak 1977 günü şehit düştü.

NEDİM ATILGAN

1959 Uşak/Karahallı-25 Şubat 1981 Selendi

1959 yılında Uşak ilinin Karahallı ilçesinde doğdu. Küçük yaşta ailesi İstanbul'a taşındı. İlkokulu bitirdikten sonra işçi olarak çalışmaya başladı. 1979'dan itibaren THKP-C/HDÖ üyesi olarak örgütsel faaliyetlerde bulundu. 1980 Kasım'ında gözaltına alındıktan sonra hiçbir suçlamayı kabul etmedi. Bir süre sonra zorla askere alındı. "Halkın silahlı devrimcilere ihtiyacı varken, oligarşiye askerlik yapmak olanaksızdır" diyerek birlikten firar etti. Profesyonel olarak örgütsel faaliyetlere katıldı.

1981 Şubat ayında oligarşinin kuşatma ve imha operasyonlarından kurtulmak amacıyla çıktıkları Selendi-Kula dağlarında, bir grup yoldaşı ile birlikte çembere alındılar. Bir hafta süren kuşatma sonunda 25 Şubat 1981 günü meydana gelen bir çatışmada şehit düştü.

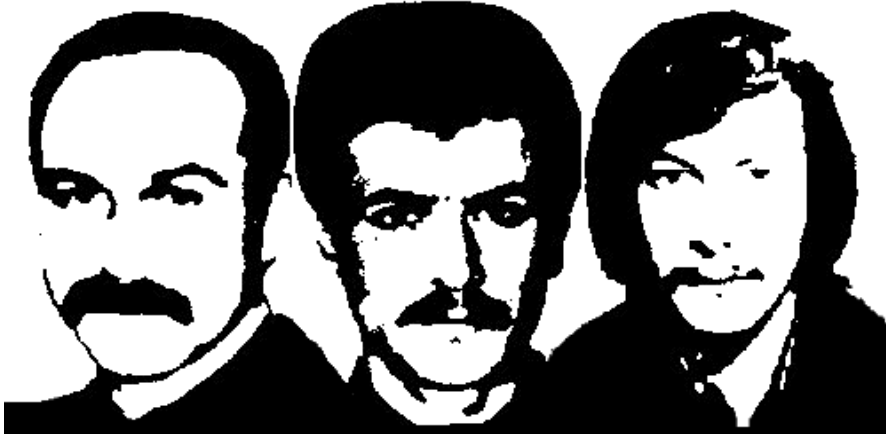
MUSTAFA ATMACA

1948 Sivas/Kangal-29 Şubat 1992 İstanbul

1948 Sivas/Kangal doğumlu Mustafa Atmaca, işçi olarak değişik işyerlerinde ve fabrikalarda çalışmış ve 1976 yılında Sefaköy'de metal işkolunda çalıştığı fabrikada işçi olarak çalışan Mehmet Yıldırım yoldaşla tanışarak THKP-C/HDÖ örgütsel ilişkileri içine girmiştir. Bu tarihten sonra sendikal faaliyetlerde bulunan Mustafa yoldaş, 1978 yılında bağımsız Çağdaş Maden-İş Sendikası Genel Başkanlığına seçilmiştir. 12 Eylül askeri darbesiyle birlikte, tüm sendikalar gibi, Çağdaş Maden-İş de kapatılmış ve Mustafa yoldaş ve diğer sendika yöneticileri hakkında değişik davalar açılmıştır.

1981 Mart ayında örgüte yönelik bir operasyonda gözaltına alınmış ve birbuçuk ay sonra tutuklanarak Alemdağ cezaevine gönderilmiştir. 1983 yılında tutsaklığı sona erdikten sonra iki yıl Tekirdağ' da zorunlu ikamete tabi tutulmuştur. İşkence ve tutsaklık koşullarından kaynaklanan hastalık, etkin bir biçimde devrimci faaliyetlere katılmasını engellemiş ve her türlü olanaksızlıklar içinde sürdürülen tedavisi başarılı olmamış ve 29 Şubat 1992 günü yaşamını yitirmiştir.

İLKER AKMAN

1950 Ankara - 26 Ocak 1976/Beylerderesi

1950 yılında doğan İlker yoldaş, devrimci mücadeleye ODTÜ-Metalurji Mühendisliği'ne girdikten sonra aktif olarak katılmıştır. Bu yıllarda öğrenci hareketi içinde yer alırken, 1971-72 döneminde THKP-C saflarına katılmıştır. Kızıldere'den sonra yeniden örgütlenme çalışmalarına katılarak THKP-C/HDÖ'nin kurucularından birisi olmuştur. THKP-C/HDÖ Merkez Yönetim Komitesi üyesi olarak Marmara ve Güney-Doğu Bölge Yöneticiliği yapmış ve 26 Ocak 1976 günü Malatya'da Beylerderesi'ndeki çatışmada diğer iki yoldaşıyla birlikte şehit düşmüştür.

Ölümünden kısa bir süre önce hazırladığı "Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz" adlı yazısı bulunmaktadır.

HASAN BASRİ TEMİZALP

1950 Maraş - 26 Ocak 1976/Beylerderesi

1950 yılında doğdu ve ODTÜ-Maden Mühendisliği'ne girdikten sonra devrimci mücadeleye katıldı. 1970-73 arasında THKO saflarında silahlı mücadeleye katıldı ve tutuklandı. 1974 yılında cezaevinden çıktıktan bir süre sonra THKP-C görüşlerini benimseyerek THKP-C/HDÖ saflarında profesyonel devrimci olarak çalışmaya başladı. Malatya-Elazığ çevresinde maden işçileri arasında çalıştı. THKP-C/HDÖ'nin Merkez Yönetim Komitesi üyesi olan Hasan Basri yoldaş, 26 Ocak 1976 tarihinde Malatya'nın Beylerderesi bölgesindeki silahlı çatışmada oligarşinin zor güçleri tarafından diğer iki yoldaşıyla birlikte şehit edildi.

YUSUF ZİYA GÜNEŞ

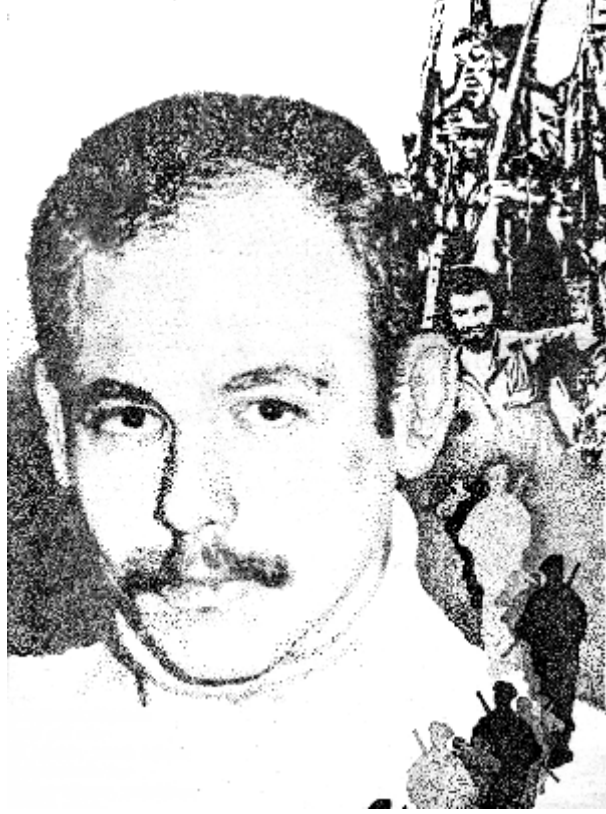
1955 - 26 Ocak 1976/Beylerderesi

1955 yılında doğdu. 1971'deki silahlı mücadelenin etkisiyle THKP-C sempatisini olarak devrimci mücadeleye katıldı. ODTÜ-Mühendislik Fakültesi'ne girdikten sonra THKP-C/HDÖ üyesi olarak mücadeleye profesyonel olarak devam etti. Örgütün ilk silahlı eylem kadrolarından olan Yusuf Ziya yoldaş, İlker ve Hasan Basri yoldaşlar ile birlikte Sivas'ta gerçekleştirdikleri silahlı eylemlerden sonra Malatya'da oligarşinin zor güçleriyle giriştikleri ilk silahlı çatışmada yer aldı. Bu çatışmadan iki gün sonra, 26 Ocak 1976'da kuşatıldıkları Beylerderesi'ndeki silahlı çatışmada iki yoldaşıyla birlikte şehit düştü.

ULAŞ BARDAKÇI

1947 Hacibektaş
19 Şubat 1972 İstanbul

Hele Ulaş'a Ulaş'a
Ulaş benzerdi güneşe
Ulaş gardaş can veriyor
Yüreğim düştü ateşe.

Ulaş'ın elinde mavzer
Mavzeri türküye benzer,
Bizimkiler böyle ölür
Böyle ölür bizimkiler

Tohumlar düştü toprağa
Donandı yeşil yaprağa
Kurban olam kurban olam
Seni yaratan toprağa.

“Marksist Bilimler” Akademisi Olmayana Ergi Metodu mu? Yoksa Evrimcilerin Yeni Girişimi mi?

Küçüklü-büyükü istisnasız tüm “medya”da ANKA ajansı kaynaklı bir haber yayınlandı:

“20 Aralık günü, çalışmalarını Bilim, Eğitim, Estetik, Kültür Sanat Araştırmaları Vakfı (BEKSAV) bünyesinde yürüten ‘Nazım Hikmet Marksist Bilimler Akademisi’ açılış kokteyli Akademisi’nin Taksim Gümüşsuyu’ndaki binasında yapıldı.

Açılış kokteylinde bir konuşma yapan araştırmacı yazar Haluk Gerger, dünya kapitalizminin kriz içinde olduğunu ve yegâne alternatifin sosyalizm olduğunu söyledi. Gerger, kapitalizmin normal işlediği için krize yuvarlandığını da kaydetti. Gerger, ‘Gerçekten de sosyalist yaşamak için, devrimciliği kendimizde her gün yeniden üretebilmek için böylesi bir çata kurduk. Burada hep birlikte insanlığımızı korumak için, sosyalist olabilmek, sosyalist yaşayabilmek için bir tedrisat değil, bir ilişkiler ağı kurmayı amaçlıyoruz’ dedi.”

Böylece “nur topu” gibi bir “Marksist Bilimler” Akademisinin dünyaya geldiğini cümle alem öğrendi.

“Deniz manzarası, birbirinden güzel yemek ve içecekleriyle size nezih bir ortam” sunan “kafe”siyle ünlü BEKSAV’ın “bünyesinde” kurulan “Akademi”nin, üstelik “Marksist” ve hatta “Bilimsel” akademinin, Haluk hoca’nın dediği gibi, “hep birlikte insanlığımızı korumak için” “nezih bir ortam” sunacağını şimdiden söylemek yanlış olmayacaktır.

Geleceğe daha umutlu bakabilmek için de, “sosyalist olabilmek” için de, “sosyalist yaşayabilmek” için de “huzurlu” bir “mekan” olacağı ilan edilen “akademi” kendisini şöyle tanımlıyor: “Anadilde ve parasız öğrenim, bilimsel demokratik tartışma ortamı, politeknik eğitim yöntemi, özerk demokratik yönetim tarzı gibi temel ilkeler, Nazım Hikmet Marksist Bilimler Akademisi’nin idari ve kurumsal kimliğinin kurucu unsurları olarak benimsenecek ve uygulanacaktır. Akademi’miz, bu açıdan da burjuva eğitim sistemine bir karşı duruş, sermaye ve devlet ilişkilerinin dışında kalan yeni tipte bir okuldur.” (Nazım Hikmet Marksist Bilimler Akademisi “Kuruluş Bildirgesi”)

Böylesine “nezih ortam”da, böylesine “akademik” bir havada bulunabilmek için ne yapılması gerektiğini ise “koordinatör” şöyle açıklamaktadır: “Akademi’de her gün ders verileceğini vurgulayan Alp Altınörs, kayıtlar esnasında gönüllü katkı alacaklarını söyledi. Altınörs, aylık olarak ders başına 25 TL, iki ders 40 TL ve üç dersin 60 TL olduğunu belirterek, dördüncü dersten sonrasının bedava olacağını açıkladı.”

Her ne kadar solun (ve elbette BEKSAV’cılarının) genel tutumu, eğitimde her türlü katkı payına karşı çıkmaksa da, bunun sadece “direnme”yle gerçekleşeceğini, “direnme”nin de örgütlü insanların eylemi olduğunu bildikleri için, şimdilik “katkı payı” almakta sakınca görmemişlerdir.* Ne de ol-

* Geçmiş zamanlarda (“bir zamanlar” da denilebilir) *Atılım* gazetesinde şöyle bir haber yayınlandı: “10 Haziran günü (2003) okul bahçesinde bir araya gelen 50 öğrenci, ‘Direne direne kazanacağız’... slo-

sa “yeni” kayıt olacak olan öğrenciler henüz sosyalist olmamışlardır. Olduklarında örgütlenecekler, örgütlendikleri için de “eğitimde katkı payına hayır!” diyerek direneceklerine şüphe yoktur. Ve o zamandır ki, dersler “bedava” olacaktır.

“Akademi”, böylesine “nezih”, böylesine “bedava” ve böylesine “neşeli” havada, 20 Aralıkta “açılış kokteyli”ni yapmış, 31 Ocak günü “açılış dersleri”ni gerçekleştirmiştir.

Haluk hoca'nın dediği gibi, “insanlığımızı korumak, sosyalist olabilmek, sosyalist yaşayabilmek” için bir şeyler yapılması elbette “şükran”la karşılanabilir, hatta “eleştiri”lecek (“bizim yaptığımız gibi”!) bir şey olarak görülmeyebilir. 1986 yılında Aziz Nesin, Yalçın Küçük, Haluk Gerger'in içlerinde bulunduğu EKİN-BİLLAR'ın “halk üniversitesi” girişimi, Fikret Başkaya'nın Özgür Üniversitesi ya da SBKP'nin “Bilimler Akademisi” anımsandığında, bu “yeni-yerli” Akademi'nin de benzer bir girişim ya da benzer bir kuruluş olacağı da söylenebilir. Dahası öylesine boş boş oturup “umudu” büyütme söz etmek yerine “aktif” olmak, “aktif” olurken öğrenmek, öğrenirken “topluluk içinde yaşamak”, “birlikte üretmek” vs.'nin daha iyi olacağı da ileri sürülebilir.

Söz konusu olan Akademi'de bazı dersleri verecek olan eğitmenlerin ve uzmanların varlığı da, bu ve benzeri değerlendirmeler yapmak için yeterli görülebilir. “Bizim yapmadığımız gibi” (!) daha henüz ders başı bile yapmamış bir girişime “saygı” göstermek gerektiği de söylenebilir.

Elbette “saygı da kusur” eylemek istemeyiz. Bir başka söylemle, yani “marksist leninist komünist” bir söylemle, söz konusu olan eğitmenlerin küçük-burjuva aydınları olduğunu da kabul etmek durumundayız. İçlerinde “kendine özgü” solcuların olduğunu, hatta bazılarının ABD büyükelçisiyle “kahvaltı” kültürüne bile sahip olduğunu da kabul etmek gerekir. Ve bütün bu “dokundurmalı” sözleri bir yana itip, bu aydınların düzen tarafından nasıl “gadre” uğra-

ganları attı...Katkı payı ve karne paralarıyla okulun ticarethaneye dönüştürüldüğünün altını çizen öğrenciler, katkı paylarını ve karne paralarını ödemeyeceklerini ilan ettiler. Alkış ve sloganlarla eylemi bitiren öğrenciler idare tarafından okula alınmayınca, öğrencilerin okul yolunu 5 dakika boyunca kapattılar. Öğrencilerin okula girdikleri sırada polislin saldırdığı, fakat gözaltı yaşanmadığı bildirildi.”

dıklarını da herşeyin önüne ve üstüne koyabiliriz.

Ancak bütün bu saygı gösterme ve değer verme düşüncesi, “Akademi”nin “medyatik” özelliğini, Marksizm-Leninizmin tarihsel pratiğini, “sosyal-emperyalizm” teorisi mantığını ve Enver Hoca'cılığı ortadan kaldırmaya yetmemektedir. Çok daha önemlisi, “akademi”ye biçilen işlev ve “akademik” eğitimin devrimci mücadeleyle olan ilişkisinin çarpıtılmış olmasıdır.

Belki bu “akademi”nin, solun geleneksel “ideolojik mücadele” anlayışı içinde “kapalı kapılar” ardında ya da “ikili ilişkiler”de “parti okulu” olduğu ileri sürülebilir ve RS-DİP'in Maksim Gorki'nin Capri adasındaki evinde gerçekleştirilen ve bir bölümünde Lenin'in de yer aldığı “parti okulu” örnek olarak gösterilebilir. Amaç, her durumda Marksizm-Leninizmi derinliğine ve genişliğine kavramış insanların (ya da kadroların) yaratılması olarak da tanımlanabilir.

Bu türden “zımni” ifadelerle kimin ne kadar inandığını saptayabilecek durumda değiliz. Bu “akademi”, ister ciddiye alınsın, ister alınmasın, her durumda “evrimci” bir çalışma tarzının, mantığının ürünü olduğu açıktır. Ama bu “evrimci” çalışma tarzının, “marksist leninist komünist” söylem içinde eklektizme ve pragmatizme dayandığı da bir gerçektir.

Şimdi bu “akademi”ye ilişkin her şeyi bir yana bırakıp, devrim, evrim, tarih ve devrimci mücadele çerçevesinde bazı gerçekleri anımsayalım.

Bilindiği gibi, Lenin'in saptadığı gibi, bir devrimin olabilmesi için “devrimci bir durum”un olması şarttır (milli kriz). Devrimin nesnel koşulları adını verdiğimiz ve insanların iradesinden bağımsız olan bu “milli kriz” mevcut ise, proletarya ve partisinin öncülüğünde iktidarı ele geçirmek için harekete geçen kitleler devrimi gerçekleştirirler, yani önel koşullar varsa, devrim gerçekleşir.

Eğer bu nesnel durum mevcut değilse, doğal olarak, bir yandan gelecekteki savaşlar için kitlelerin bilinçlendirilmesi ve örgütlenmesi için mücadele edilir, diğer yandan nesnel koşullar olgunlaşana kadar uzun bir mücadele çizgisi izlenir. Bu da, devrimci mücadelenin evrim aşaması ile devrim aşamasının birbirinden kesin çizgilerle ayrılması, her aşamaya özgü çalışma tarzının

yürütülmesi demektir.

Genel kural olarak, kapitalizmin iç dinamiklerle geliştiği ülkelerde (emperyalist-kapitalist ülkeler) “milli kriz” sürekli değil, kesiklidir; onlarca yılı kapsayan bir süreç sonunda ortaya çıkar. Bu nedenle, bu ülkelerin proletarya partileri *evrim aşamasına* uygun bir çalışma tarzı izlerler. Yalın ifadesiyle, devrimci durum, onlarca yıl süren bir evrimden sonra ortaya çıkacaktır. Dolayısıyla da, evrim aşaması onlarca yılı kapsayan bir aşamadır ve bu aşamada *milli kriz mevcut olmadığından*, öznel girişimler (devrimci atılım) yenilgiyle sonuçlanır. Silahlı mücadele yöntemleri ise, böyle bir aşamada asla söz konusu olamaz.*

Milli kriz (devrimci durum), on yıllar sonrasında ortaya çıktığında, o güne kadar yürütülen “militanca” evrim aşaması çalışmalarıyla belli öznel koşullar oluşturulmuşsa, devrimci atılım gerçekleştirilir, devrim yapılır.

Böyle olmakla birlikte, dünya tarihi ve değişik ülkelerdeki milli krizin oluşum ve gelişimi oldukça farklı durumlar ortaya çıkarmıştır. Örneğin Avrupa'nın emperyalist-kapitalist ülkelerinde, II. Yeniden Paylaşım Savaşı'ndan günümüze kadar geçen süreçte, 1968 Paris olayları bir yana bırakıldığında, hiç kimse şu ya da bu zaman diliminde devrimci bir durumun ortaya çıktığını, milli krizin oluştuğunu ileri süremez. Dolayısıyla yaklaşık 65 yıldır “evrim” aşaması sürmekte, 65 yıldır “evrimci” çalışma yapılmaktadır. Herkesin de bildiği ve bilebileceği gibi, bu 65 yıllık “evrim” çalışmasına karşın, bu ülkelerde ciddiye alınabilecek bir proletarya hareketi mevcut değildir.

İşte kapitalizmin iç dinamiklerle geliştiği bu ülkelerde Marksist-Leninistler arasındaki tartışmanın özü, böylesine uzun bir “hazırlık” aşaması sürecinde bir proletarya partisinin “evrilmeden” *nasıl ayakta kalabileceği*, “marksistler”in bu uzun süreçte *nasıl varlıklarını koruyabileceklerine* ilişkindir. Bu hem pratik, hem teorik bir sorun olarak, şimdilik 65 yıllık bir sorundur.

* Bu, partinin silahlı bir birime sahip olmayacağı, olmaması anlamına gelmez. Lenin, “*Bir Yoldaşa Mektup*”ta şöyle yazar: “Aynı zamanda, gösterilerde ve hapisten adam kaçırma eylemlerinde vb. görevlendirilmek üzere, askeri eğitim görmüş ve özellikle güçlü ve atılgan işçilerin alındığı savaş gruplarına da ihtiyacımız var.”

Bu soruya değişik yanıtlar verilmiştir. Bu yanıtların en çok konuşulana, ama en az gönderme yapılanı ise, Gramsci'nin “*sivil toplumda hegemonya*” teorisidir.

Gramsci'ye göre, mevcut düzen, sivil toplumdaki hegemonyaya dayanarak siyasal toplumdaki egemenliğini sürdürebilmektedir. Ortaya çıkacak olan siyasal bunalımlar, konjonktürel nitelikte olur ve sivil toplumdaki hegemonya ortadan kaldırılmadığı sürece bir devrime yol açmazlar. Bu nedenle der Gramsci, marksistlerin görevi sivil toplumda hegemonya kurmaktır. Yani “koskoca” 65 yıl boyunca, “marksist” partiler öyle bir yol izlemelidirler ki, burjuvazinin sivil toplumdaki hegemonyasını yıkarak, yerine proletaryanın hegemonyasını geçirmelidirler. Bu yüzden de, Gramsci tüm çalışmalarını sivil toplum ve hegemonya konusunda yoğunlaştırmıştır.

Gramsci'ye göre, egemen sınıflar egemenliklerini “sivil toplum”daki hegemonyalarıyla sağlarlar ve bu hegemonya da o sınıfların aydınları tarafından gerçekleştirilir. Gramsci'ye göre bu hegemonya kurmayı sağlayan aydınlar: Avukatlar, noterler (özellikle kırsal kasabalarda), papazlar, ilköğretmenleri, hekimler, fabrika teknisyenleri, politikacılar, devlet memurları, sanatçılar, felsefeciler, üniversite hocaları, ideologlar, gazeteciler, yargıçlar ve subaylardır.

“Başa geçmek isteyen her grubun en önemli özelliklerinden biri, *geleneksel aydınları* ‘ideolojik olarak’ kendine dönüştürme ve *kazanma* yolunda yaptığı savaştır. Bu grup, *organik aydınlarını yetiştirdiği* ölçüde, bu dönüştürme ve kazanma işi çabuk ve etkili olarak gerçekleştirilebilir.”

Bu yüzden, Gramsci'nin uzun evrim dönemi çalışmasını yürütecek olan parti, sivil toplumda proletaryanın hegemonyasını kurmayı amaçlamalıdır. Bu yüzden de, Gramsci için partinin temel işlevi, “*eğitici işlevidir, yani entelektüel işlevi*”dir.

Bu Gramscici evrimci çalışma tarzı, bir yandan egemen sınıfın “geleneksel aydınları”nı kazanmaya yönelirken, diğer yandan sınıfın “organik aydınları”nı yaratmayı amaçlar. Birinci işlev, dışa yönelik entelektüel/ideolojik mücadeleyi; ikincisi ise, içe yönelik, yani sınıfa yönelik “eğitici” işlevi kapsar.

Ve kolayca anlaşılacağı gibi, “eğitici

işlev” açıktır ki, uzun erimli bir “eğitim”le, “eğitim”i kurumlaştırmakla yerine getirilebilir. Bu, “okul”dur, partinin “eğitim okulları”dır.

İşte “akademi” denilen şey, Gramscici evrimci anlayışın yalın bir dışı vurumudur. 65 yıl gibi “koskocaman” onlarca yıl öylesine oturup “Godot”yu beklemek yerine, o gelene kadar hazırlıklar yapmak, kararınca kararınca bir şeyler biriktirmek daha akla yakındır.

Elbette Gramscici “evrimci” anlayış böyle olmakla birlikte, eklektik bakış açısıyla ve oportünist bir zihniyetle, bu türden “evrimci” anlayışın bütünsel araçlarını geçici ve öznel amaçlar için de kullanmak olanaklıdır. Özellikle bizim gibi ülkelerde hiç kimse milli krizin olmadığını ya da milli krizin öylesine onlarca yıl hiç olmayacağını iddia edemeyeceği için, ister istemez “seçmeci” bir anlayışla, durumu idare etmek, geçici durağanlık zamanlarında “umudu” ayakta tutmak, varolan birikimin dağılmasını engellemek, en azından “bir şeyler yapılıyor” görüntüsü verebilmek için de, Gramscici teoriden bazı şeyler ödünç alınabilir. Tıpkı teoride yapıldığı gibi, bu türden “ödünç” alınan şeyler, iş gördükleri sürece (“kedinin rengi önemli değildir”) kullanılabilir ve iş görmediklerinde kolayca bir yana itilebilir.*

Gramscici “evrimci” çalışma tarzı, şöyle ya da böyle 65 yıldır Avrupa’nın değişik ülkelerinde “komünist parti”ler tarafından yürütülmektedir. Gramsci’nin ülkesi İtalya’da görüldüğü gibi, aradan geçen 65 yıla rağmen, henüz “sivil toplumda hegemonya” kurulamamış, bir kaç televizyon kanalına sahip olan “popülist” Silvio Berlusconi çok kolaylıkla seçimleri kazanabilmektedir.

Bizde ise, milli kriz, tam anlamıyla olgun olmasa da, her dönemde mevcuttur. Dolayısıyla yalın bir “evrim aşaması” çalışma tarzı ya da “devrim aşaması” çalışma tarzının uygulanması, yani bu aşamaların birbirinden kesin çizgilerle ayrılması olanaksızdır. Buna rağmen, ülkemizde evrim ve devrim aşamalarını birbirinden kesin çizgilerle ayırarak, “evrim aşamasında” bulunduğu varsayılarak, evrimci bir çalışma tarzı izlenmesi

* Teoride diyoruz, örneğin “marksist leninist komünist” olmayan bir çevre, SİP-TKP’si bir kaç yıl önce “devletin çözülmesi” teorisini ortaya atmıştır. Ancak bugün “devletin çözülmesi”nden hiç söz etmemektedirler.

genel legalist çalışmanın özünü oluşturur. Bugüne kadarki dünya ve ülke pratiği bu anlayışın, nesnel gerçekliğin kavranamayışın ürünü olan çalışma tarzlarının başarısızlığını ve yanlışlığını çokça kanıtlamıştır. Ancak bu kanıtlama, doğru devrimci çalışma tarzının pratikte etkinliğiyle tamamlanamadığından, sürekli yeniden ve yeniden, farklı kılık-kıyafet içinde piyasaya sürülebilmektedir.

“Marksist Bilimler” Akademisi denilen şey, Gramscici “sivil toplumda hegemonya kurma” anlayışının ürünü olan “eğitsel” mantığın ürünüdür, yani evrimci çalışma tarzının mantıki sonucudur. Ve şimdi bir kez daha yanlışlığı defalarca kanıtlanmış olan yanlış bir çalışma tarzının yeni bir versiyonu ortaya çıkartılmıştır. Anlaşılan bugüne kadar yanlışlığının kanıtlanmış olması yetmemiştir. Şimdi “olmayana ergi” yöntemiyle, bir kez daha bu yanlışlık kanıtlanmaya çalışılmaktadır.

Her ne kadar en kötü öğrenme yöntemi olsa da, yaşayarak öğrenilecektir. Bir kez daha yanlışlığın yanlış olduğu kanıtlanarak, doğrunun tartışmasız doğruluğu ortaya konulacaktır. Ama bütün bu zaman içinde, devrimci mücadelenin geliştirilmesi için gereken insanlar olmadık şeylerle meşgul edilip, evrimci çalışmalar içinde zamanlarını tüketeceklerdir. Zaten “Marksist Bilimler” Akademisi’nin de tüm amacı, zamanı öylesine geçirmeye yöneliktir. Bu nedenle, böylesine “nezih” bir kuruluşun başka türlü olmasını beklemek de abesle iştigal olur.

Belki “şaka” gibi gelecektir, ama eğer böylesine zaman geçirilirken biraz boşluk duygusu ortaya çıkarsa, hiç kimse kaygıya kapılmamalıdır. Bir adım ötede “Arjantin tango” onları beklemektedir. Böylece “bedenin duygusal ifadesi ve hafızanın doğal buluşması” sağlanacaktır.**

“Ya devrim” dersiniz, o da evrimcilikten sonra düşünülecektir.

** Evet, bütün bunlar “şaka” gibidir. “Arjantin tango” BEKSAV “bünyesinde” yürütülen “atölye” çalışmalarından birisidir. Öte yandan Yapı-Kredi Kültür Sanat Merkezi’nin de “Arjantin tango”su vardır. Keza SİP-TKP’sinin “Nazım Hikmet Kültür Merkezi”nde de “dans atölyesi” salsa, çaça, rumba’yla birlikte “tango” kursları vermektedir. Tıpkı “Kültür Merkezi’ni ziyaret eden tüm Nâzım dostlarının sohbetlerine, taze çayı ve leziz mutfakıyla katılan” Piraye Kafe’si gibi. Bu kadar benzerlik de, olsa olsa Hollywood filmlerindeki gibi “sadece rastlantı”dır!

İnternet Adresi:

www.kurtuluscephesi.com
www.kurtuluscephesi.org
www.kurtuluscephesi.net

E-Posta Adresi:

kurcephe@kurtuluscephesi.org
erisyayinlari@kurtuluscephesi.org

- MAHİR ÇAYAN: KESİNTİSİZ DEVRİM I
MAHİR ÇAYAN: KESİNTİSİZ DEVRİM II-III
İLKER AKMAN: MEVCUT DURUM VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ
*** TÜRKİYE DEVRİMİNİN ACİL SORUNLARI-I
*** OLİGARŞİ NEDİR?
*** MARKSİZM-LENİNİZM BİR DOĞMA DEĞİL, EYLEM KILAVUZUDUR-III
*** THKP-C/HDÖ VE 15 YIL
*** POLİTİKLEŞMİŞ ASKERİ SAVAŞ STRATEJİSİ VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ
*** GRAMSCİ ÜZERİNE
*** REVİZYONİZMİN REVİZYONU
*** ULUSAL SORUN ÜZERİNE
*** “BDS”: BİR PRAGMATİK SAPMA
*** “YENİ” OPORTÜNİZM ÜZERİNE
*** ZAFER BİZİM OLACAKTIR! [Ankara Davası Savunması]
*** DEVRİM PROGRAMLARI
*** RUS DEVRİMİNDEN ÇIKAN DERSLER
*** ESKİ BİR GERİLLANIN “EMEK”İ
*** PASS VE “YENİ ÇÖZÜM”ÜN FIRSATÇILIĞI

DEVİRİMCİ MARŞLAR VE EZGİLER

- DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-I]
DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM II [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-III]
LAİKLİK VE ŞERİATÇILIK ÜZERİNE [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-II]
TARİHTE, GÜNÜMÜZDE VE DEVRİMCİ MÜCADELEDE KADINLAR

